

İSLAMİ LİSELER İÇİN
TÜRKÇE
DERS KİTABI

2

2023 - 1445

IRAK CUMHURİYETİ
SÜNNİ VAKFI BAŞKANLIĞI
DİNİ EĞİTİM VE İSLAMİ ARAŞTIRMALAR DAİRESİ
MÜFREDAT VE GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

İSLAMİ LİSELER İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI 2

HAZIRLAMA VE REVİZYON

1	Doç. Dr. Muhammet Ali Şerif	Başkan
2	İhsan kasım M. Gazi	Üye
3	Enes Yusuf Süleyman	Üye

KİTAP BASIMININ DENETİMİ

1	Doç. Dr. Ahmet Acil Yaver	Bilimsel Denetim
2	Doç. Dr. Hamdi Latif Hayrullah	Dilsel Denetim
3	Dr. Ali Sait Hammadı	Teknik Denetim

Grafik Tasarım: Can Halil Casim

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BU KİTAP

Sevgili öğrenciler, Türkçe öğrenmek, güzel konuşmak elinizdeki bu kitabın en önemli amaçlarından biridir. Çünkü dil insanlar, toplumlar ve milletler arasında anlaşmayı, iletişimi sağlayan en önemli araçtır.

Bu kitap Irak Cumhuriyeti, Sünni vakıfı başakanlığı, dini eğitim ve İslami araştırmalar dairesi, müfredat ve geliştirme bölümü öncülüğünde, İslami liselerinde özelliğini göz önüne alarak özenle hazırlanmıştır.

İçindeki dilbilgisi, kelime dağarcığı (hazinesi) ve görselli unsurlarıyla sizlere Türkçe'yi daha kolay daha hızlı öğretecek, dil becerilerinizi artıracak, Türkçe zevkini tattıracak ve sevdirecektir.

Umarız ki Türkçe ders kitabı sizlere Türkçe'yi tanıtmak için yararlı bir vesile; günlük ve gelecek yaşamınıza da olumlu yansımaları olacaktır.

Hepinizi Allah'a ısmarlayarak
eğitim hayatınızda başarılar dileriz.

1. UNİTE Alfabe
09 - 22

- Alfabe
- Ünlü Harfler
- Ünsüz Harfler
- Hece
- Etkinlikler

2. UNİTE Günlük İşler
23 - 32

- Hakan'ın Bir Haftası
- Şimdiki Zaman
- Selamlaşma Çeşitleri
- Nerelisin?
- Etkinlikler
- Tevhîd-i Zülcelal Şiir,

3. UNİTE Eski Zamanlar
33 - 42

- Türkiye Tatili
- Bilinen Geçmiş Zaman
- Etkinlikler
- Molla Rıza el-VAİZ
- Güzel Sözler

4. UNİTE Gelecekteki Hayalim
43 - 55

- Gelecekteki Hayalim
- Gelecek Zaman
- Gelecekte Ne Olmak İstersin?
- Soru Zamiri
- İyelik Zamiri
- Ünlü Düşmesi
- Ünsüz Yumuşaması
- Etkinlikler
- Vücudumuz
- Bilmece, Bulmaca

5.
UNITE

Bir Varmış Bir Yokmuş

56 - 65

- Keloğlan ile Yaşlı Değirmenci
- Duyulan Geçmiş Zaman
- Bulunma Hali Eki
- Etkinlikler
- el-İmam ez-Zehabi
- Aile bireyleri
- Bahçemiz (Şiir)

6.
UNITE

Bizim Dükkan

66 - 79

- Gezici Kütüphane
- Geniş Zaman
- Çokluk Eki (-lar, -ler)
- Renkler
- Sayılar
- Sıra Sayıları
- Etkinlikler
- Şeyh Ahmet Yesevi
- Güzel Sözler

7.
UNITE

Din ve Dünya

80 - 96

- İmanın Şartları
- İslamın Şartları
- Namaz Vakitleri
- yönler
- Saat
- Dört Mevsim
- Günler
- Aylar
- Etkinlikler
- Kerküklü Seyyid Abdussetar
- İlahi (Şiir)

● **Sözlük** 110 - 116

● **Kaynakça** 112

8.
UNITE

Türkler ve İslam

97 - 109

- Türklerin İslamla Tanışmaları
- Türk - İslam Devletleri
- Müslüman Türk Büyükleri
 - Sultan Alp Arslan
 - Nureddin Mahmud Zengi
 - Fatih Sultan Mehmet
 - Sultan II. Abdulhamid Han
- Etkinlikler
- Hikemiyât (Şiir)
- Bilmece, Bulmaca

Türkçeye★

*Anamız dili sevimli Türkçe!
Seni öldürmek isteyen güce
Korkmadan haykır ölmezliğini.
Anamız dili sevimli Türkçe!*

*Seni öldürmek isteyen bilsin;
Bizler bedensek sen ona ruhsun.
Ölmeden bizler ölmeyeceksin.
Anamız dili sevimli Türkçe!.*

*Tarihe sorsan sesini kısıyan;
Dün önümüzde dize gelirken,
Bütün bu yurttan bizdik buyuran.
Anamız dili sevimli Türkçe!.*

★ Şiir: İnalet KOÇAK, (Kerkük \ 1910 - 1997).

A large red circle is centered on the page. Inside the circle, the number '1.' is written in a teal color with a white outline. Below the number, the word 'ÜNİTE' is written in white, uppercase letters.

1.
ÜNİTE

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ

سورة إبراهيم: الآية/ ٤

“ Biz her peygamberi, ancak kendi Kavminin diliyle gönderdik ki, onlara (Allah'ın emirlerini) iyice açıklasın ”

İbrahim Suresi: 04. Ayet

Alfabe

Bir dildeki harflerin tümünü sırasıyla gösteren harfler topluluğuna alfabe denir. Türkçede harfler ağızdan çıkışlarına göre ünlüler ve ünsüzler olarak ikiye ayrılırlar. 8 tane ünlü (sesli), 21 tane ünsüz (sessiz) harf bulunmaktadır.

Ses

Ağzımızdan bir çırpıda çıkan, hece ve sözcük yapmaya yarayan dilin en küçük birimine ses denir.

Harf

Seslerin yazıdaki karşılıklarına harf denir. Harfler birleşerek heceleri, heceler birleşerek sözcükleri, sözcükler de cümleyi oluşturur.

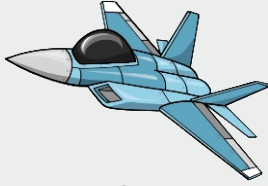

Hece

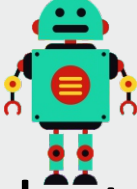

Ses organlarının aynı doğrultudaki hareketiyle ve bir soluk hamlesiyle çıkarılan ses veya sesler zinciridir.

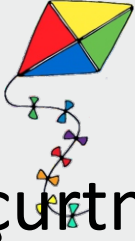

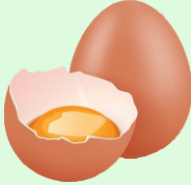

A a	 Araba	anahtar anne askı ayakkabı
B b	 Balık	baba bardak bayrak bilgisayar
C c	 Cami	cam civciv ceylan cüzdan
Ç ç	 Çorap	çay çikolata çocuk çorba
D d	 Dondurma	defter doktor dolap domates
E e	 Elma	ekmek eldiven elbise eşek

F f	 Fil	fare fındık fincan futbol
G g	 Gözlük	Gazete gemi göz güneş
Ğ ğ	 Ağaç	dağ iğne öğrenci öğretmen
H h	 Horoz	harita hastane halı hemşire
İ i	 Işık	ıslak ırmak ıslık ıspanak
İ i	 İnek	ip islam inci insan

J j	 je Jet	jandarma jaguar jimnastik jeton
K k	 ke Kabe	kedi kalem kapı köpek
L l	 le Limon	lokum lamba leylek lokanta
M m	 me Mantar	makas market merdiven maymun
N n	 ne Namaz	nar nota nal numara
O o	 Okul	oyuncak otel otobüs orman

Ö ö	 Ördek	ödev örnek örümcek örtü
P p	 Polis	Para pantolon pencere peynir
R r	 Robot	raf reçel resim radyo
S s	 Saat	Salıncak sınıf silgi su
Ş ş	 Şemsiye	şehir şeker şişe şoför
T t	 Tavşan	Televizyon top tavuk terlik

U u	 Uçurtma	Uçak uyku usta ufak
Ü ü	 Ütü	üzüm ünifor ^m a üniversite ülke
V v	 Vişne	valiz vücut veteriner vazo
Y y	 Yumurta	yağmur yastık yatak yoğurt
Z z	 Zeytin	zarf zengin zil zürafa

Ünlü Harfler

8 tane ünlü veya sesli harf vardır, bunlar özelliklerine göre kendi arasında değişik gruplara ayrılır:

	Düz		Yuvarlak	
	Geniş	Dar	Geniş	Dar
Kalın	A	I	O	U
İnce	E	i	Ö	Ü

Ünsüz Harfler

21 tane ünsüz veya sessiz harf vardır, ünsüzler “sert ünsüzler” ve “yumuşak ünsüzler” olmak üzere ikiye ayrılır:

Sert	P, Ç, T, K	F, H, S, Ş
Yumuşak	B, C, D, G	Ğ, J, L, M N, R, V, Y, Z

Ünsüzler, tek başına söylenmeyen; ancak bir ünlünün yardımıyla söylenebilen harflerdir.

Hece

Ses organlarının aynı doğrultudaki hareketiyle ve bir soluk hamlesiyle çıkarılan ses veya sesler zinciridir.

Kelime	Heceleri
İp	İp
Su	Su
Cam	Cam
Zarf	Zarf
Otel	O - tel
Baba	Ba - ba
İnci	İn - ci
Silgi	Sil - gi
Kalem	Ka - lem
Anahtar	A - nah - tar
Domates	Do - ma - tes
Öğretmen	Öğ - ret - men
Hastane	Has - ta - ne
Televizyon	Te - le - viz - yon
Çikolata	Çi - ko - la - ta
Üniforma	Ü - ni - for - ma
Veteriner	Ve - te - ri - ner
Üniversite	Ü - ni - ver - si - te
Uluslararası	U - lus - lar - a - ra - sı

Yazalım

Eksik harfleri yazalım.

A	B	C	Ç	D	E	F	G		H
	İ	J		L	M	N			P
R	S		T	U			Y	Z	

Tamamlayalım

Kelimelerin eksik harflerini tamamlayalım.

 Fu <u>t</u> <u>b</u> ol	 _ ami	 D _ fter	 Ö _ renci	 Ta _ şan
 Uçurt _ a	 Bal _ k	 G _ zl _ k	 _ obot	 _ işne
 _ or _ z	 _ amaz	 _ _ mon	 _ r _ ba	 _ kul
 Ü _ ü	 _ orap	 _ i _	 _ umurta	 _ et
 _ oli _	 _ emsi _ e	 _ antar	 _ eyti _	 ine _

Bulalım, İşaretleyelim

Ünsüz harfleri bulalım ve işaretleyelim.

A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H
I	İ	J	K	L	M	N	O	Ö	P
R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z	

Bulalım, Yazalım

Harflere göre kelime bulalım.

A	Araba	Ç		L	
C		E		Ğ	
H		V		Ü	
P		T		J	
Ö		M		Y	
R		İ		Ş	

İşaretleyelim

Harfleri özelliklerine göre işaretleyelim.

Kalın	<table border="1"><tr><td>İ</td><td>E</td></tr><tr><td>A</td><td>Ö</td></tr><tr><td>Ü</td><td>İ</td></tr><tr><td>O</td><td>U</td></tr></table>	İ	E	A	Ö	Ü	İ	O	U	Düz
İ		E								
A		Ö								
Ü		İ								
O	U									
İnce		Yuvarlak								

İ
U
E
O

Geniş

Dar

Ü
Ö
İ
A

Bulalım

Numaralara göre harfleri bulalım.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A	B	C	Ç	D	E	F	G	Ğ	H	I	İ	J	K	L

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
M	N	O	Ö	P	R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z

 <p>20 6 28 17 12 21 P E Y N İ R</p>	 <p>28 1 24 1 14 - - - - -</p>	 <p>24 6 17 3 6 21 6 - - - - -</p>
 <p>16 1 14 1 22 - - - - -</p>	 <p>29 26 21 1 7 1 - - - - -</p>	 <p>20 6 17 3 6 21 6 - - - - -</p>

Kelime, hece

Aşağıdaki kelimeleri örnekteki gibi hecelerine ayıralım.
Hece sayılarını karşlarına yazalım.

Anahtar	3
Baba	
İp	
Öğretmen	
Kalem	
Uluslararası	
Veteriner	
Silgi	

Otel	
Televizyon	
Çokolata	
Cam	
İnci	
Üniversite	
Su	
Domates	

Doğru \ yanlış

Aşağıdaki tabloda verilen kelimelerden hecelerine doğru ayrılanlara (D) yanlış ayrılanlara ise (Y) yazalım.

D	Y	Kelime	Heceleri
D		Anne	An - ne
		çay	ça - y
		ekmek	ekm - ek
		doktor	dok - tor
		gazete	gaz - e - te
		dağ	dağ
		harita	ha - ri - ta
		futbol	fu - tb - ol
		islam	is - lam
		civciv	civ - civ
		bilgisayar	bi - l - gi - sa - yar
		numara	nu - ma - ra
		kedi	ke - di
		jandarma	ja - nd - ar - ma
		lokum	lok - um
		otobüs	o - to - büs
		maymun	ma - y - mun
		şoför	şo - för
		peynir	pey - nir
		radyo	ra - dyo
		salıncak	sa - lın - cak
		örümcek	ör- ü - mc - ek

A large red circle is centered on the page. Inside the circle, the number '2.' is written in a light blue, stylized font. Below the number, the word 'ÜNİTE' is written in a white, bold, sans-serif font.

2.
ÜNİTE

عن مُعَاوِيَةَ بن أَبِي سَفْيَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ:
سَمِعْتُ النَّبِيَّ (ﷺ) يَقُولُ: ((مَنْ يُرِدِ اللهُ بِهِ خَيْرًا
يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ)).

رواه البخاري ومسلم

“ Allahü teâlâ kime hayır murad ederse,
Onu dinde fakîh (âlim, bilgili) kılar. ”

- Rivayet: Muaviye b. Ebi Sufyan (r.a).
- Ravi: Buhari ve Müslim.

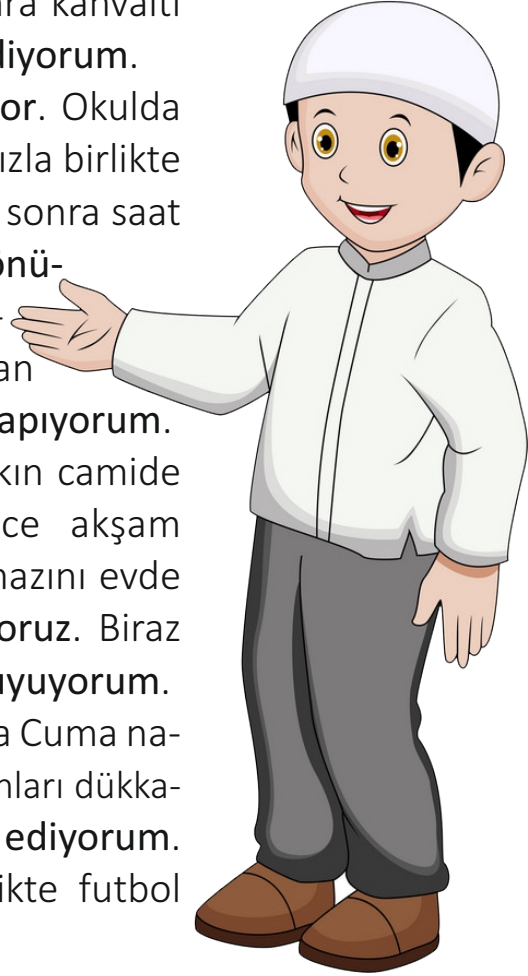
★ HAKAN'IN BİR HAFTASI

Esselâmu aleyküm, benim adım Hakan. Ben Tuzhurmatuluyum. Kerkük'te yaşıyorum. İslami lise öğrencisiyim. Dördüncü sınıfta okuyorum. Her gün erkenden uyanıyorum sabah namazını kılıyorum, daha sonra kahvaltı ediyorum, giyiniyorum ve okula gidiyorum.

Sabah 8:00'de derslerimiz başlıyor. Okulda mescidimiz var, her gün hocalarımızla birlikte öğlen namazını kılıyoruz. Öğleden sonra saat 01:00'de derslerimiz bitiyor. Eve dönüyorum. Biraz dinleniyorum ve yemek yiyorum. İkinci namazını kıldıktan sonra ders çalışıyor ve ödevlerimi yapıyorum.

Akşam namazını ise evimize yakın camide kılıyorum, babam işten dönünce akşam yemeğini ailece yiyoruz. Yatsı namazını evde babam imam oluyor birlikte kılıyoruz. Biraz televizyon izliyorum, sonra erkenden uyuyorum.

Hafta sonu Cuma günü babamla Cuma namazına gidiyorum. Cumartesi sabahları dükkanımıza gidiyorum. Babama yardım ediyorum. Akşamları ise arkadaşlarımla birlikte futbol oynuyorum.

★ Can HALİLKASAP

Hakan'ın Bir Haftası, Türkçe Öğreniyorum, Ders Kitabı (2), s.12'den uyarlanmıştır.

Şimdiki Zaman

Eylemin belirttiği iş veya oluşun, sözün söylendiği anda, şimdi gerçekleştiğini bildiren **-yor**; **-makta**, **-mekte**; **-mada**, **-mede** ekleriyle yapılır.

● **-Yor** eki ünlü uyumlarına uymaz ve ünlüyle biten fiillerin son ünlüsü, bu ekteki **y** sesinin etkisiyle daralır: bekle-yor > bekliyor, bu ekteki **y** sesinin etkisiyle daralır: bekle-yor > bekliyor, sor-ma-yor > sormuyor.

● **-mada**, **-mede** ile yapılan şimdiki zaman çekimi (şimdilik) sınırlıdır. Şimdiki zamanın kişilere göre olumlu çekimi şöyledir:

(Ben) bil i yor um	sor makta y im	gez mede y im
(sen) bil i yor sun	sor makta sın	gez mede sin
(o) bil i yor	sor makta (dır)	gez mede (dir)
(biz) bil i yor uz	sor makta y iz	gez mede y iz
(siz) bil i yor sunuz	sor makta sınız	gez mede siniz
(onlar) bil i yor lar	sor makta lar	gez mede ler (dirler)

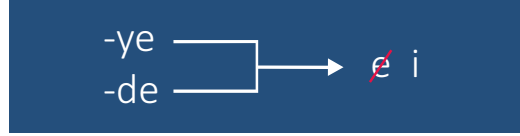
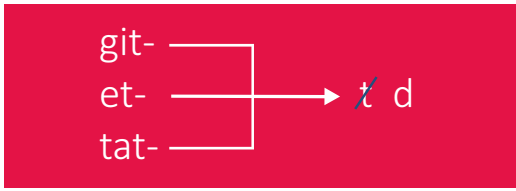
Kur'an Okuyor 	İzliyor 	Gülüyor
Uyuyor 	Namaz Kılıyor 	Yürüyor
Çalışıyor 	Yemek Pişiriyor 	Koşuyor

Yor ekinin ünlü uyumlarına uymaması

-a, -ı	→ -iyor	Ahmet, araba kullanıyor.
-e, -i	→ -iyor	Nermin, çarba içiyor.
-o, -u	→ -uyor	Serap, her sabah koşuyor.
-ö, -ü	→ -üyor	Mustafa gülüyor.

t - d , e - i dönüşmesi

Ayla, bugün Kur'an-i Kerim Merkezine gidiyor.

Elif, yemek yiyor.

Siz ödev yapıyor musunuz?

Ben "cafelere" gitmiyorum çünkü orada kötü alışkanlıklar var.

Onlar televizyon izliyorlar.

Biz sınıfta ilahi söylüyoruz.

Çok hastasın. İlaç içmiyor musun?

Selamlaşma Çeşitleri

- Esselâmu aleyküm.
- Ve aleykümselem.

- Merhaba.
- Merhaba.

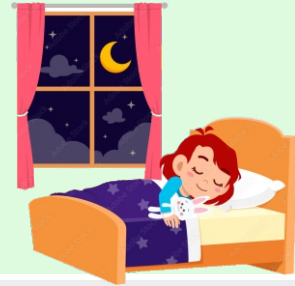
- Hoş geldiniz.
 - Hoş bulduk.
-
- Hoşça kal.
 - Güle güle.

- Görüşmek üzere...
 - Görüşmek üzere...
-
- Allah'a ısmarladık.
 - Güle güle.

- İyi geceler.
 - İyi geceler.
-
- İyi akşamlar.
 - İyi akşamlar.

- Günaydın.
 - Günaydın.
-
- İyi günler.
 - İyi günler.

Nerelisin?

- Esselâmu aleyküm, Benim adım Orhan. Ben Kerküklüyüm.
- Ve aleykümselam, benim adım Ali. Ben Basralıyım.
- Kerkük'e hoşgeldin.
- Hoş bulduk, teşekkür ederim.
- Çok güzel Türkçe konuşuyorsun, nasıl öğrendin?
- İnternet üzerinden kursa katıldım, öyle öğrendim.
- Buyurun misafirimiz ol.
- Sağol teşekkür ederim, Basraya dönmem lazım.
- Yolun açık olsun, görüşmek üzere.
- Görüşmek üzere.

Tamamlayalım

Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

Elif kitap <u>okuyor.</u>	Okumak
Küçük kız bahçede top .	Oynamak
Sevgi hanım alışveriş .	Yapmak
Salih televizyon .	İzlemek
Ali telefonla .	Konuşmak
Marangoz tahta .	Kesmek
Orhan tanbur .	Çalmak
Ahmet denizde .	Yüzmek

Yazalım

Doğrusunu yazalım eşleştirelim.

Kim, Ne Yapıyor?

O ne yapıyor? O yatakta uyuyor.	→ ←	
Ömer ne yapıyor?		
Meryem ne yapıyor?		
Oktay, koşuyor mu?		
Onlar ne yapıyorlar?		

Eşleştirelim

Doğru cümleleri eşleştirelim.

Demet süt	←	Oynuyor
Pınar pasta		Gidiyor
Onur okula		Yapıyor
Onlar dua		Tutuyoruz
Dışarıda yağmur		Uyuyor
Biz oruç		Ediyorlar
Bebek beşikte		Yağıyor
Efe parkta	→	İçiyor

Doğru, yanlış

Doğrulara (D) yanlışlara (Y) yazalım.

git → gidyorum	D	bak → bakıyorum	
al → almaktayım		izle → izliyorlar	
gel → gelmekteyim		kalkın → kalkmıyorlar	
sor → sormedeyim		yemek → yiyor	
çalış → çalışıyorum		zıpla → zıplamaktayım	
yaka → yakamıyor		dinlen → dinleniyorum	
içsinler → içiyor		koşun → koşuyoruz	
oku → okuyorum		yaptı → yapıyorum	
gül → gülüyörüm		Yemek → yiyor	
geldin mi? → geliyoruz		tanıdın mı? → tanıyorum	
boya → bayamakta		uçtu → uçmakta	
pişir → pişiriyorum		tuttum → tutuyorum	
oyna → oynıyor		oturun → oturuyorlar	

Tevhîd-i Zülcelal ★

İlâhî kudretinle kâinatı var eden sensin
Saâdetle cihânda Ahmed'i muhtâr eden sensin
Güneş bir şu'ledir parlar senin nûr-i cemâlinden
Letâfetle cinâni maşrik-i envâr eden sensin
Edersin geceyi gündüz İlâhî gündüzü gece
Sabah-ı kâzibi sâdık yapan eshâr eden sensin
Edersin âteşi su, suyu ateş lûtf u kahrınla
Halil'e rahmetinle âteşi gülzâr eden sensin
Muhabbetten yol açtın verdiniz Mansûr'a çok meydân
EnelHak'la onu rüsvâ eden berdâr eden sensin
Belâ-yı illeti Eyyûb'a verdin sen şifâ verdin
Cihânda herkesi tîmâr eden bîmâr eden sensin
Sen attın Yûsuf'u zindâna sonra çok azîz ettin
Hayâtında gam-ile Ya'kub'u bizâr eden sensin
Edersin bir gedâyı şâh, şâhı bir gedâ yâ Rab
Bu fânî dehrin istikbâlini idbâr eden sensin
Döner şems u kamer, arz u semâ her lâhza emrinle
Cihânı nokta-i Hakk üzre bir pergâr eden sensin
Sorulmaz ne yaparsın aldırırsın verdirirsin sen
Kemâl-i kudretin bu âleme esrar eden sensin
Senin emrinle her şey vâki' olur iki dünyâda
Ezelden âlemi ebrâr eden eşrâr eden sensin
Yıkan sen yaptıran sen öldüren sen can veren sensin

★ Şiir: Mehmet Sadık (Kerkük \ 1891 - 1967).

3.
ÜNİTE

ومما ينسب لسيدنا علي بن ابي طالب (رضي الله عنه) قوله:
((روحوا القلوب ساعة فإنها إذا أكرهت عميت))

“ Kalelerinizi zorlamayınız
çünkü oda bazen rahat etmek ister ”

H.z. Ali b. Ebi Talip (r.a)

★ TÜRKİYE TATİLİ

Merhaba, benim adım Gülayşe. Geçen yaz ailemle Türkiye'ye tatile **gittik**. Babamın Fethiye'de bir arakadışı var. Adı Serdar. O, bizi **karşıladi** ve evinde misafir **etti**.

Serdar amca, 43 yaşında ve öğretmen. Selim adında bir oğlu, Seda adında bir kızı var. Selim ağabey 21 yaşında, üniversite öğrencisi. Seda İslami lise öğrencisi benimle aynı yaşta. Serdar amcanın eşi Nermin teyze ev hanımı.

Bizi, ailece çok güzel ağırladılar. Serdar amca ve ailesi bize Fethiye'yi **gezdirdiler**. Onların Yanıklar köyü'nde yazlıkları **vardı**. Yazın Fethiye'nin merkezi çok **sıcaktı** ama Yanıklar köyü **yüksekteydi** ve çok **serndi**. Evleri **bahçeliydi**. Bahçede bir kümes ve ahır **vardı**. Kümeste tavukları, ahırda inekleri **vardı**. Hayvanların hepsi çok **şirindi**.

Bahçede meyve ağaçları, sebze fideleri **vardı**. Her akşam bize yemekten sonra taze meyve ikram **ettiler**. Türkiye'deyken hepimiz mutluyduk. Bir hafta sonra tatilimiz **bitti**. Bize de onları Kerkük'e davet **ettik**. Çok **sevindiler**.

★ Can HALİLKASAP

Fethiye Tatili, Türkçe Öğreniyorum, Ders Kitabı (2), s.87'den uyarlanmıştır.

Bilinen Geçmiş Zaman

(Görülen Geçmiş Zaman)

Fiil kökleri veya gövdelerine, eylemin geçmiş zamanda kesin olarak yapıldığını bildiren **-dı -di, -du, -dü; -tı, -ti, tu, -tü** kip ekinin getirilmesiyle yapılır. Bu kip, eylemin anlatanın kesin bilgisi dâhilinde, önceden yapıldığını ve bittiğini bildirir:

Dün yeni bir çanta aldım.

Geçen hafta niçin okula gelmedin?

Ben **2008'de** Kerkük'te doğdum.

Ödevlerinizi yaptınız mı?

Daha önce hiç Türk döneri yemedin mi?

Görülen geçmiş zamanın kişilere göre, olumlu çekimi şöyledir:

(ben) oku **du m** (biz) oku **du k**

(sen) oku **du n** (siz) oku **du nuz**

(o) oku **du** (onlar) **oku du lar**

-dı -di, -du, -dü; -tı, -ti, tu, -tü kip ekinin ünlülerle uyumu

-a, -ı → -dı		-tı
-e, -i → -di		-ti
-o, -u → -du		-tu
-ö, -ü → -dü		-tü

al + dı : aldı

kalk + tı : kalktı

ver + di : verdi

dik + ti : dikti

sol + du : soldu

kop + tu : koptu

gör + dü : gördü

sök + tü : söktü

Geçmiş Ne yaptın?	Zaman Ne yapıyorsun?
Çanta aldım.	Çanta alıyorum.
Berbere gittim.	Berbere gidiyorum.
Havuzda yüzdüm.	Havuzda yüzüyorum.
Alışveriş yaptım.	Alışveriş yapıyorum.
Bisiklete bindim.	Bisiklete biniyorum.
Kitap okudum.	Kitap okuyorum.
Mektup yazdım.	Mektup yazıyorum.
Araba sürdüm.	Araba sürüyorum.
Yemek pişirdik.	Yemek pişiriyoruz.

-Ken

Umredeyken
güzel anlar yaşadım.

Trafikteyken telefonla
konuşma dedim.

Elektrikler yokken ders
çalışmak çok zordu.

Bağdat'tayken tarihi
camileri ziyaret ettik.

Hastayken hiçbir
şey yemedim.

Ortaokuldayken
çok başarılıydım.

Çocukken çok
yaramazdım.

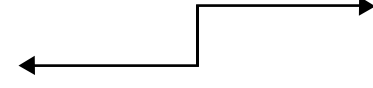

Sınavdayken hiç
heyecanlanmadım.

Eşleştirelim

Doğru cümleleri eşleştirelim.

Demet süt		oynadı
Biz pasta		gittim
Ben okula		yaptık
Onlar dua		tuttu
Dışarıda yağmur		uyudu
Ahmet oruç		ettiler
Bebek beşikte		yağdı
Efe parkta		İçti

Doğru, yanlış

Doğrulara (D) yanlışlara (Y) yazalım.

git → gitti	D	bak → bakıyorum	
al → aldım		izle → izledim	
gel → gelmedi		kalkın → kalkmıyorlar	
sor → soruyor		yemek → yiyor	
çalış → çalışırken		zıpla → zıplamaktayım	
yıka → yıkadı		dinlen → dinledi	
içsinler → içtiler		koşun → koştular	
oku → okuyorum		Yapıyorum → yaptı	
gül → güldü		Yemek → yedim	
geldin mi? → gelemedi		tanıdın mı? → tanıdım	
boya → boyamakta		uçtu → uçmadı	
pişir → pişiriyorum		tut → tuttum	
oyna → oynadı		oturun → oturdu	

Tamamlayalım

Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

Elif kitap <u>okudu</u> .	Okumak
Küçük kız bahçede top .	Oynamak
Sevgi hanım alışveriş .	Yapmak
Salih televizyon .	İzlemek
Ali telefonla .	Konuşmak
Marangoz tahta .	Kesmek
Orhan tanbur .	Çalmak
Ahmet denizde .	Yüzmek

Tamamlayalım

Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

 <p>Bağdat'ta..... tarihi camileri ziyaret et.....</p>	 <p>Hasta..... hiçbir şey yeme.....</p>
 <p>Trafikte..... telefonla konuşma de.....</p>	 <p>Sınavday..... hiç heyecanlanma.....</p>

Molla Rıza el-VAİZ

Kerkük'ün yetiştirdiği Ender Alim

- ◆ Ebu Nürettin, şeyh Rıza b. Veys Efendi, Molla Rıza el-VAİZ ile tanılan.
- ◆ (M. 1870 – H. 1287) senesinde Kerkük'te doğdu ve büyüdü.
- ◆ Kerkük'te bulunan alimlerden Kur'an, Arapça ve dini eğitimini tahsil etti.
- ◆ İlim tahsili için Bağdat'ta gitti, Bağdat müftüsü Şeyh Muhammed Feyzi ez-ZEHAVİ'den icazet aldı.
- ◆ Osmanlı dönemi Musul vilayetinde vaiz olarak atandı.
- ◆ 1921'de Irak hükümeti kuruluşundan sonra Kerkük'ke Vakıflar genel müdürü olarak atandı.
- ◆ Emekliliğe ayrıldıktan sonra vaaz, irşad, ve dini ilimleri öğretmeye kendini adadı.
- ◆ Akıcı Türkçe, Arapça, Farsça ve Kürtçe dillerini biliyordu, ve o dillerde şiir düzenliyordu.
- ◆ (M. 1963 – H. 1383) senesinde Bağdat'ta vefat etti, el-Azamiye kentinde bulunan Hayzaran mezarlığına defnedildi.

Güzel Sözler

Başkası için kuyu kazan kendisi düşer

Atasözü

Ne zalim ol asıl, ne de miskin ol basıl

Atasözü

Yuvanı yapan dişi kuştur

Atasözü

Ölümü gören isitmeye razı olur

Atasözü

Ayıpsız dost isteyen dostsız kalır

Atasözü

Zaman insana her şey öğretir

Atasözü

4.

ÜNİTE

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَجَادِلْهُمْ بِالتِّي هِيَ أَحْسَنُ

سورة النحل: الآية/ ١٢٥

“ Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır
ve onlarla en güzel şekilde mücadele et ”

Nahl Suresi: 125. Ayet

★ GELECEKTEKİ HAYALİM

Öğretmen: Emrullah gelecekte ne olacaksın?

Emrullah : Cami İmamı olacağım inşallah hocam.

Öğretmen: Neden?

Emrullah: Çünkü en büyük hayalim insanlara hizmet etmek, doğru yolu göstermek ve dinlerini öğretmektir.

Öğretmen: Başarılı bir imam olmak için ne yapacaksın?

Emrullah: önce iyi, dürüst ve güzel ahlaklı biri olacağım. Okulu başarıyla tamamlayacağım, bunun için derslerimi iyi çalışacağım, lisemizde düzenlenen hitabet yarışmalarına katılacağım ve cami imamımızın tecrübelerinden yararlanacağım.

Öğretmen: Aferin, sana güveniyorum, ileride çok başarılı bir imam ve çok yetenekli bir hatip olacağına inanıyorum. Yolun açık olsun.

★ Büyük başarılar hayal etmekle başlar. Önce hayal edersiniz, hayalinizin gerçekleşeceğine kendinizi inandırırınız ve onu gerçekleştirmek için elinizden geleni yaparsınız. Bunu yaptığınız takdirde en zor hedeflerinize bile ulaşabilirsiniz. Her insan gelecekle ilgili hayaller kurmalıdır.

★ Can HALİLKASAP

Gelecek Zaman

Eylemde bildirilen işin gelecekte yapılacağını bildiren **-acak**, **-ecek** ekiyle yapılır. Teklik ve çokluk birinci kişilerde, ekteki **k** ünsüzü iki ünlü arasında yumuşayarak **ğ** olur:

Çalış-acak-ı-m > çalış-acağ-ı-m, çalış-acak-ı-z > çalış-acağ-ı-z;
bil-ecek-i-m > bil-eceğ-i-m, bil-ecek-i-z > bil-eceğ-i-z.

Ünlüyle biten fiil kökleri ve gövdelerinden sonra gelecek zaman eki gelirse araya **-y-** koruyucu ünsüzü girer:

yorulma-y-acak-sın, dinle-y-ecek-siniz

Gelecek zamanın kişilere göre olumlu çekimi bugün şöyledir:

(Ben) öğren eceğ im (biz) öğren eceğ iz

(sen) öğren ecek sin (siz) öğren ecek siniz

(o) öğren ecek (onlar) öğren ecek ler

Gelecek zamanda çekimlenen fiil, kullanıldığı cümleye gereklilik veya emir anlamı da katabilir:

— Biraz önce sizi bir öğrenci aradı.

— Doğan olacak. (= Olsa gerek, olmalı. Gereklilik)

Sadece derste anlatılanlarla yetinmeyeceksin. (= Yetinme. Emir)

Elini çekecek misin çekmeyecek misin? (= Elini çek. Emir)

Ramazanda Umre yapacağız inşallah.

Bu yıl Türkçe dersimiz olacak.

Yarın okul arkadaşlarıyla kütüphaneye gideceğiz.

Gelecek hafta Cuma hutbesini ben okuyacağım.

İki gün sonra dedem bize gelecek.

Gelecekte Ne Olmak İstersin?

Öğretmen: Gelecekte ne olacaksın?

Öğrenci: İmam hatip olmayağım hocam.

Öğretmen: İmam hatip olmak için ne yapacaksın.

Öğrenci: İlk işim; Sünni vakfı tarafından kurulan İslami liselerden birine kaydımı yaptıracayım inşallah.

Öğretmen: O okullarda ne öğreneceksin?

Öğrenci: İslami bilimler, hitabet sanatı ve güzel ahlaklar öğreneceğim.

Öğretmen: Peki neden imam hatip olmak istiyorsun?

Öğrenci: Çünkü insanlara islam dinini, güzel ahlaklı, dürüst olmayı öğretmek istiyorum.

Öğretmen: Güzel bir meslek seçmişsin evlat, tebrik ederim yolun açık olsun başarılar dilerim.

Soru Zamiri

İsimlerin yerini soru şeklinde temsil eden, onların soru şeklindeki karşılıkları olan, onları soru halinde ifade eden kelimelerdir.

Bu kim? | Şu kim? | O kim?

Bu kim? →
Bu öğrenci.

Bu ne? | Şu ne? | O ne?

Bu ne? →
Bu Irak bayrağı.

Şu kim? →→
Şu Doktor.

Şu ne? →→
Şu Aslan.

O kim? →→→
O Ahmet.

O ne? →→→
O Bilgisayar.

İyelik Zamiri

İsimlere eklenerek onların neye - kime ait olduğunu belirten ekler "iyelik zamiri" olarak adlandırılır. İyelik ekleri olarak bilinen bu ek halindeki zamirlerin tüm şahıslardaki şekilleri aşağıdaki gibidir.

Tekil Halleri:

Tekil 1. Şahıs İyelik Eki : -m, -ım, -im, -um, -üm

Tekil 2. Şahıs İyelik Eki : -n, -ın, -in, -un, -ün

Tekil 3. Şahıs İyelik Eki : -ı, -i, -u, -ü, -sı, -si, -su, -sü

Çoğul Halleri:

Çoğul 1. Şahıs İyelik Eki : -(ı)mız, -(i)miz, -(u)muz, -(ü)müz

Çoğul 2. Şahıs İyelik Eki : -(ı)nız, -(i)niz, -(u)nuz, -(ü)nüz

Çoğul 3. Şahıs İyelik Eki: -lar(ı), ler(i)

Bunlar Kimin?

					
<u>Tekil</u>					
Benim	Annem	Kitabım	Kalemim	Karpuzum	Üzümüm
Senin	Annem	Kitabın	Kalemim	Karpuzun	Üzümün
Onun	Annesi	Kitabı	Kalemi	Karpuzu	Üzümü

Çoğul

Bizim	Annemiz	Kitabımız	Kalemimiz	Karpuzumuz	Üzümümüz
Sizin	Annemiz	Kitabınız	Kalemimiz	Karpuzunuz	Üzümünüz
Onların	Anneleri	Kitabları	Kalemleri	Karpuzları	Üzümleri

Ünlü Düşmesi

İkinci hecesinde dar ünlü (-ı, -i, -u, -ü) bulunan iki heceli sözcükler ünlü ile başlayan bir ek aldıklarında ikinci hecedeki dar ünlü düşer. Buna “ünlü düşmesi” denir.

ı	Akıl	→	Aklın	
i	Resim	→	Resmim	
u	Oğul	→	Oğlu	
ü	Gönül	→	Gönlü	

Ünsüz Yumuşaması

“p, ç, t, k” seslerinden biri ile biten Türkçe veya yabancı kelimelere ünlü ile başlayan ekler (yapım veya çekim eki) getirilince, kelime sonundaki sert ünsüz yumuşar ve “b, c, d, g, ğ”ye dönüşür. Hatta “g”nin “ğ”ye dönüştüğü de görülür:

k → ğ	Çiçek	→	Çiçeğim	
k → g	Renk	→	Rengi	
t → d	Simit	→	Simidimiz	
p → b	Kitap	→	Kitabı	
ç → c	Havuç	→	Havucunuz	

★ İstisnalar:

Sert ünsüzle biten özel isimlerde meydana gelen yumuşama yazıda gösterilmez, telâffuzdan anlaşılır: Kerkük'üm (okunuşu: kerküğüm), Ahmet'i (okunuşu: ahmedi)...

Tamamlayalım

Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

Gelecek hafta kardeşimle Musula gideceğim .	git-
Serkan ve Ali bu akşam futbol	oyna-
Yarın arkadaşımı ?	ziyaret et-
Erhan Perşembe günü sınava	gir-
Biz Ayşe'ye hediye ?	al-
Siz gelecek ay işe	başla-
Ben yemekten sonra odamda	dinlen-
Yolcular saat dörtte vapura	bin-
Babam hafta sonu bizi müzeye	götür-
Annemle mutfakta yemek	yap-

Okuyalım, yazalım

Aşağıdaki cümleleri okuyalım ve olumsuz (-) şeklini yazalım.

Biz hafta sonu ders çalışacağız. (+)	
Biz hafta sonu ders çalışmayacağız. (-)	
Az sonra televizyonda Türk dizisi başlayacak. (+) (-)
Ali ve Mehmet yaz tatilinde kur'an kursuna gidecek. (+) (-)
Okula bisikletle gideceğim. (+) (-)
Engin sınıfta İlahi söyleyecek. (+) (-)

Yazalım

Aşağıdaki cümlelerde “Kim, Ne Olacak? Yazalım.

Kerem, ne olacak?
Kerem, gelecekte dalgıç olacak.

Fatma, ne olacak?

.....

Sedat, ne olacak?

.....

Sinan, ne olacak?

.....

Nurgül, ne olacak?

.....

Yazalım, Tamamlayalım

Aşağıdaki bahsi geçen “Emre’nin programını” saati, saatine yazalım.

07:00	Kahvaltı yapıyor.	Emre, pazar günü sabah yedide kahvaltı yapacak.
08:00	Okula gidiyor.	
12:00	Okuldan dönüyor.	
13:00	öğle namazını kılıyor.	
14:00	öğle yemeği yiyor.	
15:00	Biraz dinleniyor.	
16:00	İkindi namazını kılıyor.	
17:00	Ders çalışıyor.	
18:00	Akşam yemeği yiyor.	

İşaretleyelim

Aşağıdaki cümleleri inceliyerek soruları doğru işaretleyelim.

Sen cumaya hangi camiye gideceksin?

gideceksin Gidecekler Gideceksiniz

İşinizden ne zaman

Döneceksin Döneceğim Döneceksiniz

Biz ne zaman dersten

Çıkacağım Çıkacağız Çıkacak

Onlar hafta sonu pikniğe

Gitmeyeceksiniz Gitmeyecekler Gitmeyeceğiz

Gelecek hafta babam yeni televizyon

Alacağız Alacaksın Alacak

Annem bugün evde temizlik

Yapacak Yapacaklar Yapacak mı

Melek yarın bütün gün evden

Çıkmacağım Çıkmacağız Çıkamyacak

Tatilde ben ve ailem güzel vakit

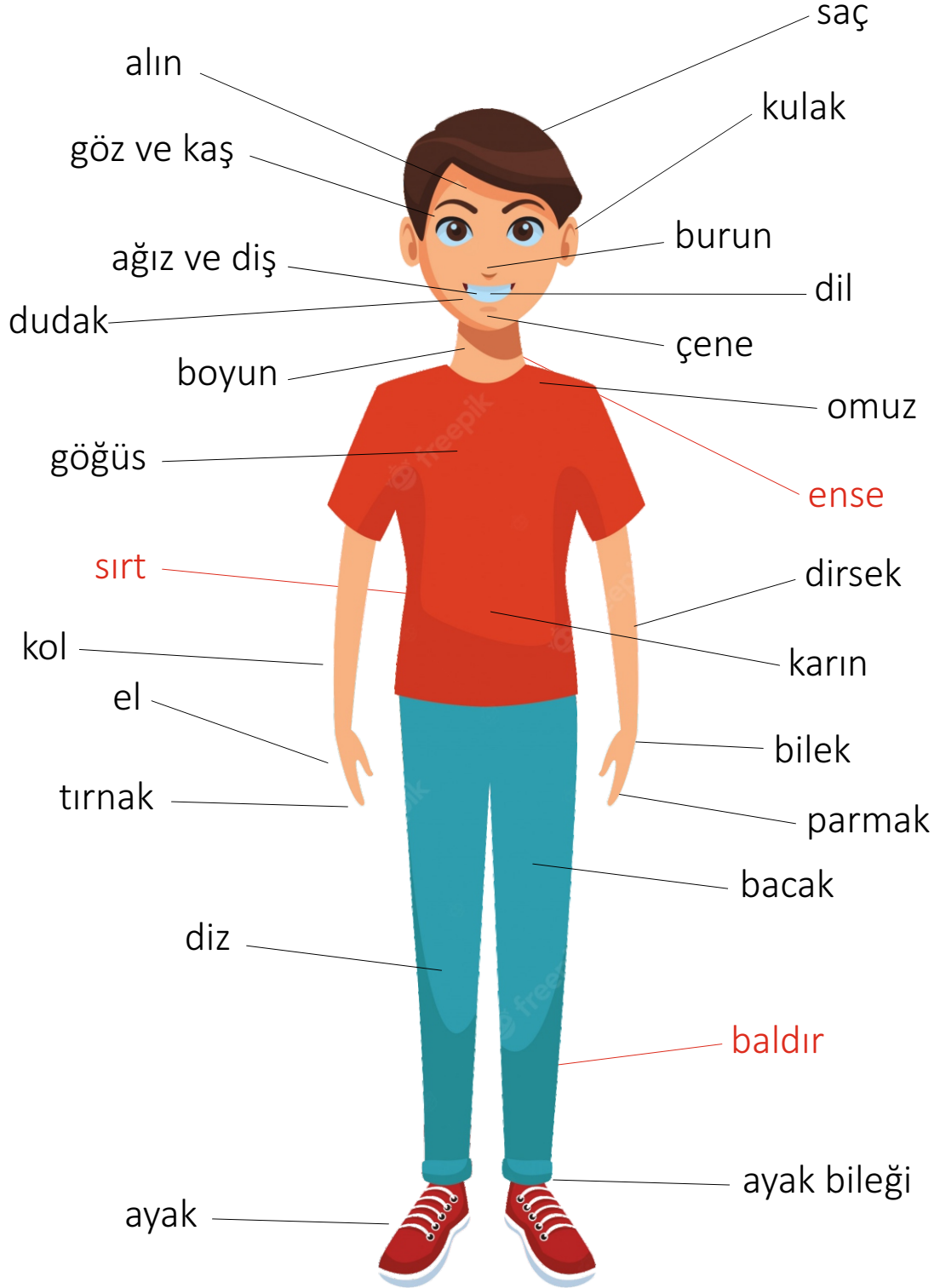
Geçireceğiz Geçirecekler Geçireceksiniz

Sen bu yıl liseden mezun

Olacak mıyız Olacak mısın Olacak mı

Vücutumuz

Bilmece, bulmaca

El eker dil biçer.

Yazı

Özü tatlı, Sözü tatlı, Candan daha değerli

Anne

Sıra sıra odalar, Birbirini kovalar.

Tren

*Bir ağaçta beş yemiş Beşi de birbirini görmemiş
İkisine gün değmiş Üçü gün görmemiş.*

Beş vakit namaz

Ayağa aldım, üstüne saldım.

Çorap

Benim bir oğlum var adı aşır, bulduğunu bana taşır.

Kaşık

A large red circle is centered on the page. Inside the circle, the number '5.' is written in a teal color with a white outline. Below the number, the word 'ÜNİTE' is written in white, uppercase letters.

5.
ÜNİTE

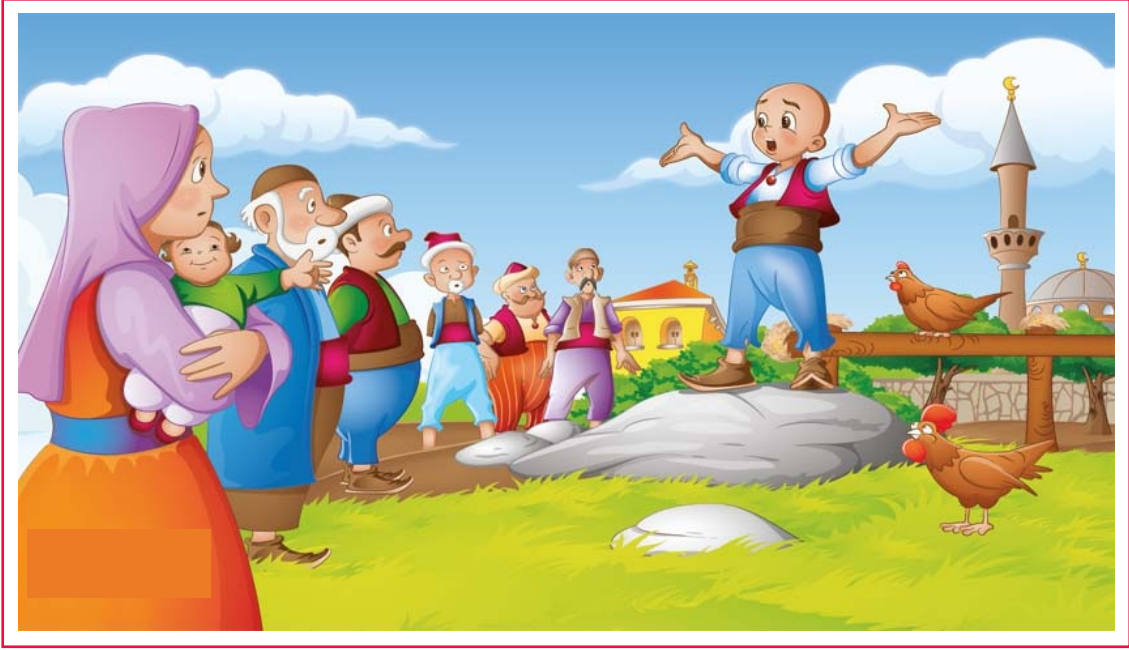
لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَبْصَارِ

سورة يوسف: الآية / ١١١

“ Andolsun ki, onların kıssalarında akıl sahipleri için ibret vardır. ”

Yusuf Suresi: 111. Ayet

* KELOĞLAN İLE YAŞLI DEĞİRMENCİ

Keloğlan ve annesi, bir yaz çok parasız kalmışlar. Kuraklık yüzünden bağlar, bahçeleri kurumuş. Uzun bir süre, geçim sıkıntısı çekmişler. Günlerce sadece kuru ekmek ve bir parça peynirle doymuşlar. Kış yaklaşmış. Annesi keloğlan'ı karşısına almış ve onunla uzun uzun konuşmuş. “Bu yıl kış erken gelecek ve çok sert geçecek. Bu yüzden kış için erkenden hazırlık yapalım. Sen hemen git, iş ara”. demiş.

Keloğlan, “Nerede, nasıl iş bulacağız?” diye uzun uzun düşünmüş. Sonra evden çıkmış ve çarşıya gitmiş. Önce dükkanları dolaşmış ama kimse ona iş verememiş. Bir de “Değirmene gideyim, bakayım.” demiş. Değirmende çok yaşlı bir adam görmüş, adamın haline üzülmüş. Yaşlı adama “Ben her gün buraya geleyim, ücretsiz çalışayım.” demiş yaşlı adam çok sevinmiş ve Keloğlan'ın teklifini kabul etmiş.

Keloğlan eve dönmüş ve bu olayı annesine anlatmış. Annesi çok kızmış. Keloğlan'a “Senin bu saflığından ne zaman kurtulacağız? Ne zaman akıllanacaksın?” demiş. Keloğlan, her gün işe gitmiş, yaşlı değirmenciden hiç para istememiş. Sonunda kara kış gelmiş, annesi ve Keloğlan aç kalmış. Bir gün Keloğlan, kapıda bir paket bulmuş. Paketin içinden bolca para, içecek ve yiyecek çıkmış. Bu paketi değirmenci göndermiş ama Keloğlan'ın haberi yokmuş. Böylece Keloğlan iyiliğinin karşılığını almış.

* Türkçe Öğreniyorum, Ders Kitabı (3), s.66.

Duyulan Geçmiş Zaman

(Öğrenilen Geçmiş Zaman)

Fiil kökleri veya gövdelerine, eylemin anlatılan, öğrenilen, belirsiz geçmiş zamanda yapıldığını bildiren **-miş, -miş, -muş, -müş** kip ekinin getirilmesiyle yapılır.

Bu zamanda olay, konuşanın gözü önünde, bilgisi dâhilinde olmamıştır. Konuşan başkasından duyduğunu, öğrendiğini anlatmaktadır.

Görülen geçmiş zamanda eylemin tamamlanmasıyla ilgili olarak söyleyen tarafından bildirilen bir kesinlik varken öğrenilen geçmiş zamanda bu kesinlik olmadığı gibi kullanım biçimine ve vurguya göre farklı anlamlar da ortaya çıkabilir:

Dilek, dün Ankara'ya git**miş**. (Haberim yok, başkasından öğrendim.)

Yorgunluktan bir ara sız**mış**ım. (Farkında değilim.)

Bak bak! Kirazlar çiçek aç**miş**. (şaşma, şaşırma)

Osman'a sorarsan, en çok o çalış**mış**! (şüphe veya alay)

Masallar, genellikle bu kiple anlatılır: ...Altı ay, bir güz gitmiş.

Öğrenilen geçmiş zamanın kişilere göre, olumlu çekimi şöyledir:

(ben) uyu **muş**um (biz) uyu **muş**uz

(sen) uyu **muş**sun (siz) uyu **muş**sunuz

(o) uyu **muş** (onlar) uyu **muş**lar

Beni aramışsın ama dersteydim, duyamadım.

Meyveleri dolaba koymamışsın, hepsi çürümüş.

Yeşil, beyaz sana çok yakışmış.

Böreği beğendin mi? Güzel olmuş.

Bulunma Hali Eki

İsmin “-da, -de, -ta, -te” bulunma hâl eklerinden birini almış biçimidir. İsmin bu hâline, “de hâli” de denir. Cümlede ismin bulunduğu yeri ifade ettiği için “nerede?” sorusu ile bulunabilir. Bulunma durumu eki, sonuna geldiği sözcüğü dolaylı tümleç yapar.

Sınıfta ne var?

1. Saat nerede?

Duvarda.

2. Duvarda neler var?

Duvarda tahta, saat ve tablolar var.

3. Sınıfta pencere var mı?

Evet var.

4. Sınıfta kapı var mı?

Evet var.

5. Sınıfta bilgisayar var mı?

Hayır yok.

6. Çiçek nerede?

Pencerede.

7. Sınıfta kaç sıra var?

Sınıfta altı sıra var.

8. Sınıfta kim var?

Sınıfta kimse yok.

9. Öğrenciler nerede?

Öğrenciler tenefüste.

Yazalım, Tamamlayalım

Aşağıdaki cümlelere doğru kelimeleri yazalım.

çıkış	almamış	aramışsınız	gitmişler	dönmemişler
hastlanıymış mı?	etmiş	yağmış	yemişsin!	baban mı?

Bu renk bana çok **yakışmış**.

Annemle babam çarşıya alışverişe

Mine okula gelmemiş, yoksa ?

Kardeşim Salı günü dedemi ziyaret

Dün dışarıda yemek

Ahmet bakkaldan domates

Çocuklar hala okuldan

Bugün haberlerde gördüm, Telafer'e kar

Doğru, yanlış

Keloğlan'ın Masalını iyi okuyarak aşağıdaki bahsi geçen olaylara, doğru (✓) veya yanlış (✗) işaretliyelim.

	Doğru	Yanlış
Keloğlan ve annesi yaz mevsiminde parasız kalmışlar.	☒	☐
Keloğlan, değirmenciden para istemiş.	☐	☐
Keloğlan, ve annesi kışın aç kalmışlar.	☐	☐
Keloğlan ve annesinin bahçesi kuraklık yüzünden kurumuş.	☐	☐
Keloğlan'ın annesi, kuraklıkta altınlarını satmış.	☐	☐
Keloğlan, değirmenciye yardım etmiş.	☐	☐

Yazalım

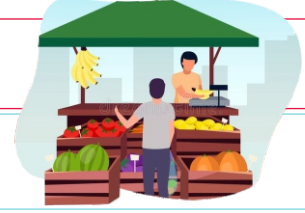
Aşağıdaki kelimeleri doğru cümlelere şekilde yeniden yazalım .

Sence gri kazak bana yakışmış mı?

Evet, gri kazak sana çok yakışmış.

..... ?

Eren, pazardan muz almış.

..... ?

Hayır, merve bu Ramazan Umreye gitmemiş.

..... ?

Mustafa'nın büyük dedesi aslen konyalıymış.

..... ?

Evet, Işıl'ın Babası polismiş.

..... ?

Evet, Furkan kur'an yarışmasında birinci olmuş.

..... ?

Hayır, bugün öğle yemeği annem kerkük dolması yapmış.

el-İmamü'z-Zehebi

*İslam Tarihini yeniden yazan
Büyük İmam Büyük Tarihçi*

- ◆ Ebu Abdullah Şemsettin Muhammed b. Ahmed b. Osman b. Kaymaz ez-Zehebi et-Türkmani.
- ◆ (M. 1274 – H. 673) senesinde Şam'da doğdu ve büyüdü.
- ◆ Genç yaşlarında Kur'an-ı Kerim'i ezberledi ve kıraat ilminde icazet aldı.
- ◆ İlim tahsili için Halep, Hums, Nablüs, Kahire ve Mekke'ye gitti. Takıyyüddin İbn Teymiyye ve Yusuf b. Abdurrahman el-Mezzi gibi dönemin önde gelen hocalarından ilim aldı.
- ◆ Selahettin es-Safedi, Hafız İbn Kesir, Tacettin es-Subki gibi çok öğrenciler yetiştirdiği.
- ◆ Ağırlıklı olarak Tarih, Kıraat ve Hadis ilimlerinde çok sayıda eserler yazdı.
- ◆ (M. 1348 – H. 748) senesinde Şam'da vefatetti, bab el-Sagir mezarlığına defnedildi.

Aile bireyleri

Çekirdek Aile

Baba

Anne

(Oğul) Erkek Çocuklar

Kız Çocuklar

(Ağabey) Büyük Erkek kardeş

(Abla) Büyük Kız kardeş

Büyük Aile

Baba tarafı

Dede

Babaanne

Amca

Hala

Anne tarafı

Anneanne

Dede

Teyze

Dayı

★ Aile ne demek?

Aile, toplumun en küçük birimi olarak kabul edilen sosyal bir yapıdır. En küçük olarak kabul edilen bir aile; baba, anne ve çocuktan oluşur. Çekirdek ailedeki çocukların evlenmesiyle de yeni bir çekirdek aile ortaya çıkar. Ama aile sözcüğünün bundan daha geniş anlamı da vardır. Daha çok sayıda akrabadan oluşan birimi, hatta bir soyu ya da sülaleyi tanımlamak için de aile sözcüğü kullanılır.

Bahçemiz

*Bizim güzel bahçemiz var
Çiçek dolu meyva dolu
Yeşil yeşil sarmaşıklar
Kaplamiştır sağı solu*

*Güzel renkli kelebekler
Uçuşurlar gülden güle
Yarın bir de gelecekler
Gün doğunca neşe ile*

*Gün doğunca hep uyanır
Bahçemizin bülbülleri
Her biri bir renk boyanır
Koku saçan hoş gülleri*

*Serin serin esen yeller
Okşar nazik yaprakları
Canlanır bizde emeller
İşledikçe toprakları*

★ Şiir: İzzettin Abdi (Kerkük \ 1922 - 2001).

A large red circle is centered on the page. Inside the circle, the number '6.' is written in a teal color with a white outline. Below the number, the word 'ÜNİTE' is written in white, uppercase letters.

6.
ÜNİTE

إِقْرَأْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ❖ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ❖ إِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ
الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ❖ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ❖

سورة العلق: الآية / ١-٥

“

Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı "alak" dan yarattı. Oku! Senin Rabbin en cömert olandır. O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir.

”

Alak Suresi: 01-05. Ayet

*GEZİCİ KÜTÜPHANE

Yıl 1943. Kütüphaneci genç Mustafa'nın tayini Ürgüp Tahsin Ağa kütüphanesine işe başlar. Haftalarca, aylarca bekler ama kimse kütüphaneye gelmez ya da kütüphaneden kitap almaz.

Mustafa Bey'in aklına bir fikir gelir. Bir eşek satın alır, kitapları eşeğe güzelce yükler. Sonra eşekle köyleri, kasabaları dolaşır. Önce herkes şaşırır. Ama zamanla bütün Ürgüp halkı Mustafa Bey'e ve onun kitap yüklü eşeğine alışır. İlk zamanlar kimse kitap almaz ama sonradan herkes bir merakla kitap almaya başlar. Ürgüplüler kitapları çok sever ve hepsi ailece kitap okumaya başlar. Çocuklar Mustafa Bey'in yolunu dört gözle bekler, ona eski kitapları verir, ondan yenisini alırlar.

Ürgüp'te okuma oranı kısa sürede artar. Birçok kişi kütüphaneye gelmeye başlar, Mustafa Bey, kütüphaneye kadınları da getirmeye çalışır. Bu nedenle kütüphaneye dikiş makinesi koyar. Kadınlar makineyi sırayla ücretsiz kullanır. Sıradayken Mustafa Bey'in kitaplarını okurlar. Mustafa Bey'in ünü her yere yayılır. Amerika'da bir kurum, eğitime katkıları için ona ödül verir. Mustafa Bey ömrünün sonuna kadar insanların kitap okuması için çalışır.

★1921 yılında Ürgüp'te doğdu, 18 Şubat 2005 tarihinde öldü.

★Ürgüp, Türkiye-Nevşehir ilinin 20 km doğusunda olan ilçesidir ve Kapadokya bölgesinin önemli merkezlerinden birisidir.

★Yedi İklim Türkçe, Ders Kitabı (A2), s.51.

Geniş Zaman

Eylemin yapıldığı veya yapılacağı zamanı kesin olarak belirtmeyen, bütün zamanları kapsayan bir süreklilik, genişlik bildiren **-r(-r)**; **-ar**, **-er** ekiyle çekimlenen zamandır.

Geniş zaman çekiminde ünlüyle biten fiil kökleri veya gövdelerinden sonra ve birden fazla heceli tabanlara **-r (-r)** eki getirilir. Tek heceli fiil kökleri ve gövdelerine (al-, bil-, gül-, öl-... gibi sınırlı sayıda fiiller dışında) **-ar**, **-er** eki getirilir.

Olumsuz çekim geniş zamanda biraz farklıdır. Geniş zamanın kişilere göre olumlu ve olumsuz çekimi bugün şöyledir:

(ben)	anla r im	unut ma m
(sen)	anla r sın	unut maz sın
(o)	anla r	unut maz
(biz)	anla r ız	unut ma y ız
(siz)	anla r sınız	unut maz sınız
(onlar)	anla r lar	unut maz lar

Geniş zaman, eylemin gelecek zamandan sonra yapılacağını bildiren bir zaman değildir. Geniş zaman, geçmiş zamanla şimdiki zamanı içine alan bir zamanı ve gelecek zamanı, yani her zamanı bildirir. Bu yüzden, eylemin ne zaman yapıldığı veya yapılacağı kesin olarak belli değildir.

Geniş Zaman

Bu özelliği sebebiyle geniş zaman, her zaman geçerli olan durumların, (geçmişte böyleydi, şimdi böyle, gelecekte de böyle olacak) bilimsel gerçeklerin ifadesinde daha çok kullanılır:

Okullar, güzün açılır, yazın kapanır.

Kuşlar uçar.

Canlılar doğar, büyür ve ölür.

Dünya, güneşin etrafında döner.

Normal şartlarda su yüz derecede kaynar.

Kantinde belki bir tanıdığa rastlarım. (Tahmin, umma)

Dağ, dağa kavuşmaz; insan, insana kavuşur. (ihtimal)

Bu havada domatesler üç günde çürür. (Kesinlik)

Bir kitaptan kaç lira kazanılır ki? (Çok az kazanılır, anlamında)

Defterinize bakabilir miyim? (Rica)

Lütfen, kapıyı kapatır mısınız? (Emir)

Sana bir dosya verecekler, alır gelirsin. (Emir)

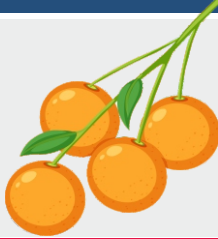

Bir bardak çay olsun içmez misiniz? (Teklifte ısrar)

Rica ederim. Özür dilerim. Affedersiniz. (Her zaman geçerli olan durumlarda)

Çokluk Eki (-ler, -lar)

Çoğul isim sayısal anlamda birden fazla olan, çoğul takısı (-ler, -lar) almış adlardır. Çoğul anlamı bu ekler ile sağlanır.

-a, -ı, -o, -u → -lar	
	 Yeşil Elma.
Elma	Elmalar
	
Armut	Armutlar
	
Portakal	Portakallar
 Sarı Muz.	
Muz	Muzlar
	
Karpuz	Karpuzlar

-e, -i, -ö, -ü → -ler

Mor Erik

Erik

Erikler

Kırmızı Çilek.

Çilek

Çilekler

Turuncu Şeftali.

şeftali

şeftaliler

Kivi

Kiviler

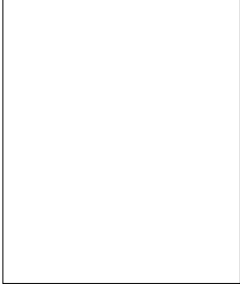
Kahverengi Ceviz

Ceviz

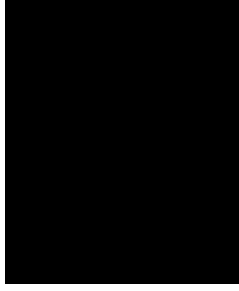

Cevizler

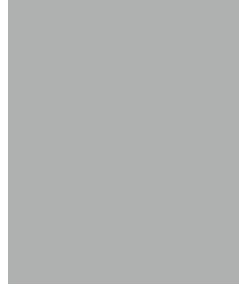
Renkler

Beyaz

Siyah

Gri

Kırmızı

Mavi

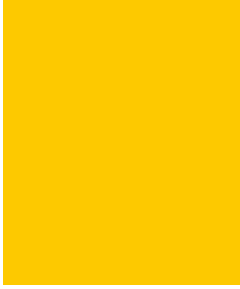
Pembe

Mor

Kahverengi

Sarı

Yeşil

Turuncu

Sayılar

0 Sıfır	1 Bir	2 İki	3 Üç	4 Dört	5 Beş	6 Altı
7 Yedi	Sekiz 8	9 Dokuz	10 On	11 On bir	12 On iki	13 On üç
14 On dört	15 On beş	16 On altı	17 On yedi	18 On sekiz	19 On dokuz	

10	on	800	sekiz yüz
20	yirmi	900	dokuz yüz
30	otuz	1000	bin
40	kırk	1001	bin bir
50	elli	10000	on bin
60	altmış	100000	yüz bin
70	yetmiş	1000000	bir milyon
80	seksen		
90	doksan		
100	yüz		
200	iki yüz		
300	üç yüz		
400	dört yüz		
500	beş yüz		
600	altı yüz		
700	yedi yüz		

Sıra Sayıları

1. Birinci	11. On birinci
2. İkinci	12. On ikinci
3. Üçüncü	13. On üçüncü
4. Dördüncü	14. On dördüncü
5. Beşinci	15. On beşinci
6. Altıncı	16. On altıncı
7. Yedinci	17. On yedinci
8. Sekizinci	18. On sekizinci
9. Dokuzuncu	19. On dokuzuncu
10. Onuncu	20. Yirminci

Yazalım

Aşağıdaki cümlelere doğru zamanı yazalım.

Abim her sabah 7'de işine gidiyor.

Abim her sabah 7'de işine gider.

Murat, boş zamanlarında genellikle kitap okuyor.

.....

Her Cuma babamla Cuma namazına gidiyoruz.

.....

Her akşam aileyle beraber yemek yiyoruz.

.....

Ben okula bisikletle gidiyorum.

.....

Sedef, çok güzel el işleri yapıyor.

.....

Alperen, satrancın kurallarını çok iyi biliyor.

.....

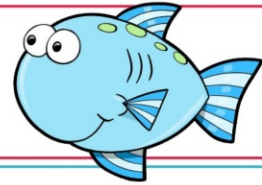

kardeşim anahtarını hep kaybediyor.

.....

Balıklar suda yaşıyor, karada ölüyor.

.....

Aylin, ödevlerini vaktinde tamamlıyor.

.....

Yazalım, Tamamlayalım

Aşağıdaki cümlelere doğru kelimeleri yazalım.

çürür

Kavuşur

Kazanılır

kapatır mısınız

Kaynar

Dünya, güneşin etrafında **döner**.

Bir kitaptan kaç lira ki?

Dağ, dağa kavuşmaz; insan, insana

Lütfen, kapıyı ?

Normal şartlarda su yüz derecede

Bu havada domatesler üç günde

Eşleştirelim

Doğru cümleleri eşleştirelim.

Kuşlar

Kışta kar

Camide namaz

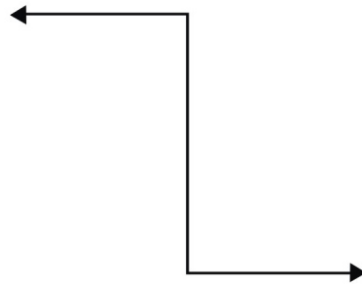
Kasapta et

Eren ney

Ramazanda oruç

Kırmızı işarette

Aslı tenis

kılınır

durulur

tutulur

üfler

uçar

yağar

oynar

satılır

Yazalım

Doğru cümleleri kur.

Günde \ çıkar \ erken \ çasılır \ döner \ kalkar

Babam işe geç ..**Kalmaz**... Kalmaz çünkü

..... Babam 10 saat

Evden sabah Akşam

Şeyh Ahmet Yesevi

İlk büyük Türk Mutasavvıfı

- ◆ Doğum: 1093, Sayram, Kazakistan.
- ◆ Ölüm: 1166, Türkistan, Kazakistan.
- ◆ Asıl adı: Ahmed b. İbrâhim b. İlyâs Yesevî'dir.
- ◆ Lakabı: Ata Yesevi.
- ◆ Tarihte ilk Türk alimlerden ve ilk mutasavıflarındandır.
- ◆ Eserleri: Akaid, Fakr-Nâme, Divan-ı Hikmet

Güzel Sözler

Allah dağına göre kar yağdırır.

Atasözü

Şeytanın dostluğu dar ağacına kadardır.

Atasözü

Yalnız kalanı kurt yer.

Atasözü

Sanat elde Altun bileziktir.

Atasözü

Zengilik malda değil gönlüdedir.

Atasözü

İşleyen demir pas tutmaz.

Atasözü

A large red circle is centered on the page. Inside the circle, the number '7.' is written in a teal color, and the word 'ÜNİTE' is written in white capital letters below it.

7.
ÜNİTE

ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَأ نَضْرُقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

سورة البقرة: الآية/ ٢٨٥

“ Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, mü'minler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: "Onun peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz." Şöyle de dediler: "İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Senden bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız sanadır". ”

Bakara Suresi: 285. Ayet

İmanın Şartları (Rükünleri)

Allah'a İnanmak

Meleklerle İnanmak

Kitaplara İnanmak

Peygamberlere İnanmak

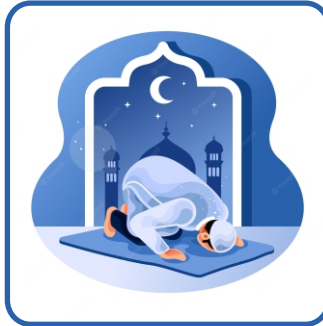
Ahret gününe İnanmak

Kaza ve kadere İnanmak

İslam'ın Şartları (Rükünleri)

Kelime-i Şehadet
Getirmek

Namaz Kılmak

Zekat Vermek

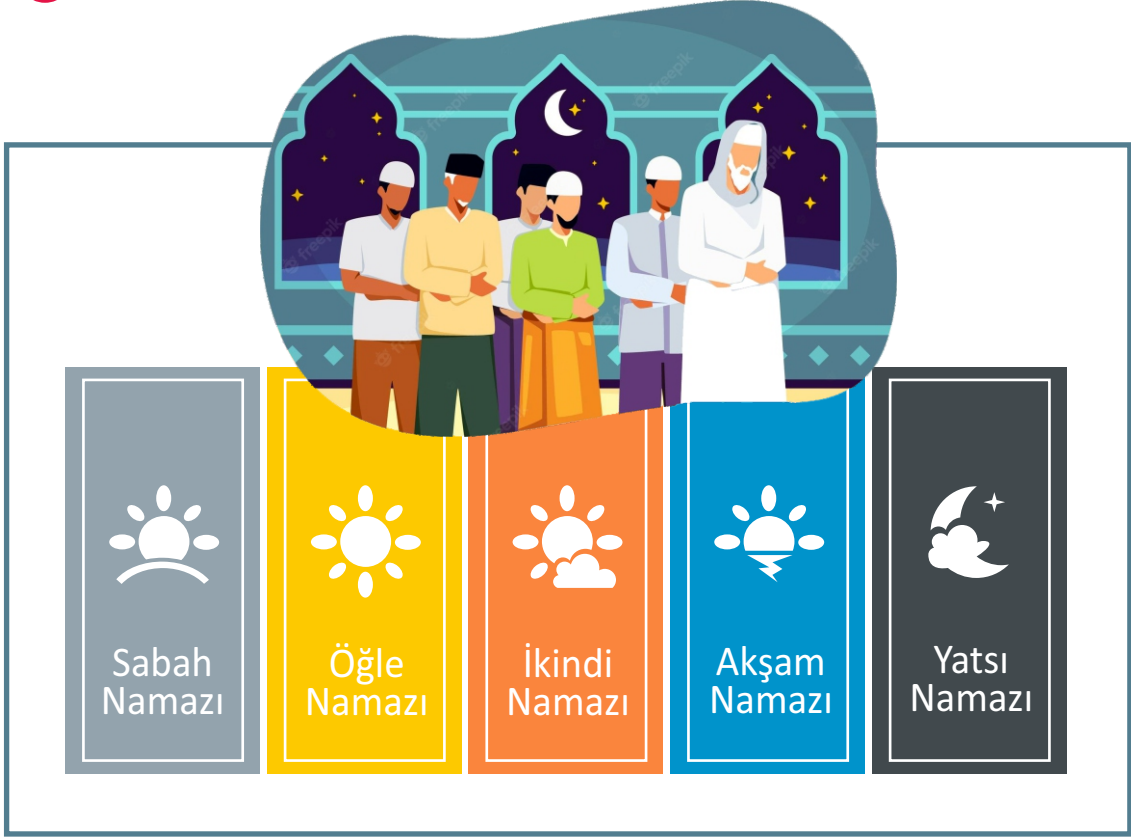

Oruç Tutmak

Hacca Gitmek

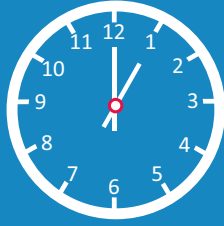
Namaz Vakitleri

Yönler

Saat

Saat kaç?

Saat bir.

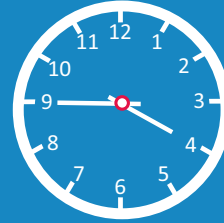
Saat kaçta gelirsin?

Saat ikiyi çeyrek geçe gelirim.

Saat kaçta ikindi namazı okunur?

Saat üç buçukta okunur.

Saat kaçta oyun biter?

Saat dörde çeyrek kala biter.

Saat kaçta işten çıkarsın?

Saat beşe on kala.

Saat kaç?

Saat altıya beş var.

Saat kaç?

Saat yedini on geçiyor.

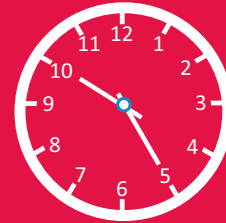
Yatsı namazı Saat kaçta okunur?

Saat sekizi beş geçe okunur.

Saat kaç?

Saat dokuzu yirmi geçiyor.

Saat kaç?

Saat onu yirmi beş geçiyor.

Saat kaç?

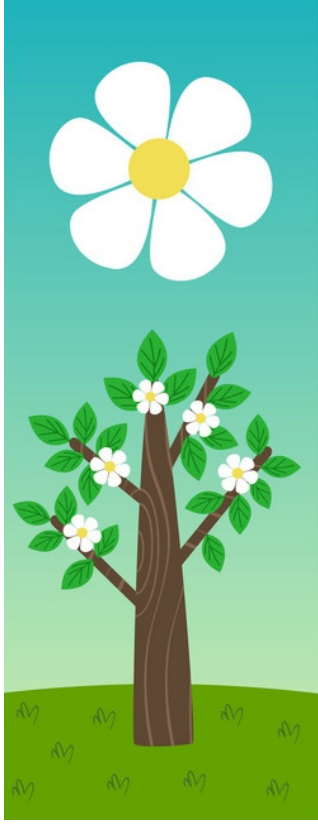
Saat on bir buçuğu beş geçiyor.

Saat kaç?

Saat on ikiye yirmi var.

Dört Mevsim

İlkbahar

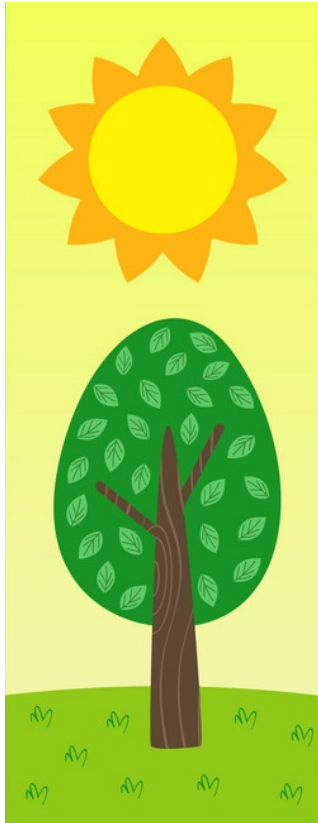
Serin

Doğa canlanır.
Ağaçlar çiçek açar.
Kuşlar yuvalarına döner.
Her yer yemyeşil olur, pikniğe gidilir.
İnce giyisiler giyinmeye başlanır.
Bahar yağmuru yağar.
Günler uzamaya başlar.

Mart

Nisan

Mayıs

Yaz

Sıcak

Havalar çok sıcak olur.
Meyve ve sebze çok olur.
Okullar tatil olur.
Günler çok uzun olur.
İnce ve açık renkli giyisiler giyinir.
Otlar, çimenler kurur.

Haziran

Temmuz

Ağustos

Sonbahar

Serin

Ağaçların yaprakları sararır.
Kurur ve dökülür.
Havalar serinlemeye başlar.
Rüzgar eser, yağmur yağar.
Göçmen kuşlar sıcak ülkelere göç eder.

Eylül

Ekim

Kasım

KIŞ

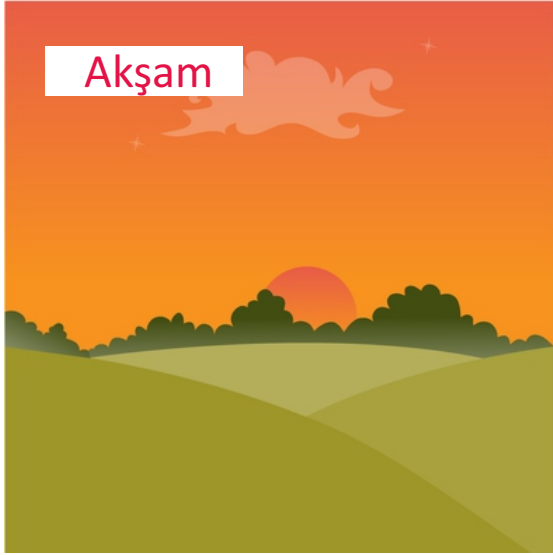
Soğuk

Kar, yağmur, dolu yağar.
Günler çok kısa olur.
Kalın ve koyu renkli giysiler giyinir.
Ağaçların dalları kurur.
Bazı hayvanlar kış uykusuna yatar.

Aralık

Ocak

Şubat

Günler

Pazar	Pazartesi	
Salı	Çarşamba	Perşembe
Cuma	Cumartesi	

Aylar

01	Ocak	
02	Şubat	
03	Mart	
04	Nisan	
05	Mayıs	
06	Haziran	
07	Temmuz	
08	Ağustos	
09	Eylül	
10	Kasım	
11	Ekim	
12	Aralık	

Güneş	Ay	Yıldız
		
Yeryüzü (Dünya)	Gökyüzü (Asman)	Rüzgar
		
Gezgen	Uzay	Samanyolu
		
Bulut	Kar	Yağmur
		
Deniz	Irmağ	Göl
		

Bulalım

Aşağıdaki harf tablosundan İslam ve İman şartlarını bulalım.

Kelime-i şehadet \ kaza ve Kader \ Oruç \ Namaz
Melekler \ Hac \ Zekat \ Ahiret

M	K	E	L	İ	M	E	-İ	Ş
E	K	N	D	E	K	A	O	E
L	A	A	Z	A	H	A	R	H
E	D	M	E	K	A	H	U	A
K	E	A	K	N	L	İ	Ç	D
L	R	Z	A	E	A	R	H	E
E	V	Y	T	A	B	E	A	T
R	E	K	A	Z	A	T	C	E

Eşleştirelim

Aşağıdaki Namaz görsellerini doğru adıyla eşleştirelim.

Yatsı Namazı

Sabah Namazı

Akşam Namazı

Duha Namazı

İkinci Namazı

Öğle Namazı

Yazalım

Ana ve ara yönleri yazalım.

Ana Yönler	Kuzey	
Ara Yönler		

Yazalım

Aşağıdaki görsellere göre doğru saati yazalım.

Saat kaç?

Tamamlayalım, Yazalım

Aşağıdaki adı geçen mevsimlerde hangi aylar var yazalım.

İlk bahar	Kış	Son bahar

Yazalım

Günlerimizi sırasıyla doğru yazalım.

Dün	→	Bugün	→	Yarın
Cuma	→	Cumartesi	→	Pazar
	→	Salı	→	
	→	Cuma	→	
	→	Pazartesi	→	

İşaretleyelim

Aşağıdaki soruları doğru işaretleyelim.

En sıcak mevsim hangisi?

Yaz Kış Son bahar İlk bahar

Hangi gün tatil?

Pazar Salı Çarşamba Cuma

Hangisi yanlış?

Ocak - kış Ekim - yaz Mart - ilk bahar Eylül - son bahar

Hangisi doğru?

Nisan → şubat Mayıs → kasım şubat → mart Haziran → Ağustos

Cevaplayalım

Aşağıdaki Ercüment'le arkadaşının arasında geçen soruları cevaplayalım.

Ercüment'in arkadaşının adı ne?

Mehmet.

Türkçe dersi hangi gündür?

Türkçe dersi kaçınıcı derstir?

Eşleştirelim

Aşağıdaki evren görsellerini doğru adlarıyla eşleştirelim.

Yağmur		Samanyolu
Deniz		Yıldız
Ay		Güneş
Göl		İrmak
Kar		Uzay

Kerküklü Seyyid Abdussetar

*Kerkük'ün Nakibüleşraf'ı
ve Surre-i Hümâyûn Alay Başı*

- ◆ Kerküklü Kadı Seyyid Abdussetar, (Seyyid Abdi Efendi) ile tanılan. (M. 1858 – H. 1274) senesinde Kerkük,(Begler) mahalesinde doğdu ve büyüdü.
- ◆ Küçük yaşta ilim tahsili için İstanbul'a gitti, orada bulunan büyük alimlerden icazet aldı.
- ◆ Osmanlı döneminde üstlendiği görevler:
 - Bursa ve İzmir medreselerinde hocalık yaptı.
 - Ravanduz'da kaymakamlık yaptı.
 - Kerkük'te Kadılık yaptı.
 - Kerkük'te Nakibüleşraf'lık görevini üstlendi.
 - Kerkük'ün vakıf dairesini kurdu ve ilk genel müdürü oldu.
 - Sultan II. Abdullhamid Hanı temsilen Osmanlı Surre-i Hümâyûn Hac Alay başkanlığını yaptı.
- ◆ Akıcı Türkçe, Arapça ve Farsça dillerini biliyordu, ve o dillerde şiir düzenliyordu.
- ◆ Peygamber Efendimizin (s.a.s) hakkında (Miraciyye divanı) bulunuyor ve H.1326'da İstanbul'da basılmıştır.
- ◆ (M. 1932 – H. 1351) senesinde Kerkük'te vefat etti, Musalla mezarlığına defnedildi.

İlahi★

*Ne bahçeler ne ırmaklar
Vermez o cennet tadını
Yeter bu küfr ü nifaklar
Zikreyle Allah adını*

*Dünya olur bir gün zail
Fesat ehli fiska mail
Sen de gönül olma gafil
Zikreyle Allah adını*

*Hem oruç ol hem kıl namaz
Olursun da yüzü beyaz
İste yalnız Hakk'tan niyaz
Zikreyle Allah adını*

*Bakma dünya güzeline
Esir düşersin eline
Ad olursun el diline
Zikreyle Allah adını*

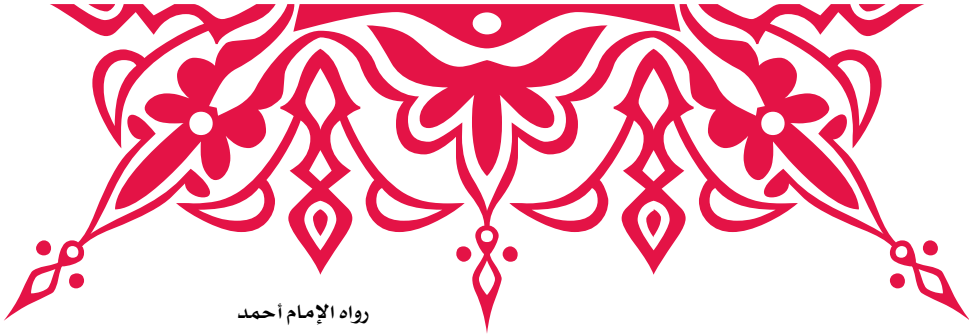
*Ergeç hayat başa ermez
Kimse safasını sürmez
Sonda nedamet el vermez
Zikreyle Allah adını*

★ Şiir: Fahrettin ERGEÇ, (Kerkük \ 1933 - 2001).

عن عبد الله بن بشر الخثعمي، عن أبيه (رضي الله عنه) أنه سمع النبي (ﷺ) يقول:
(لَتُفْتَحَنَّ الْقُسْطَنْطِينِيَّةُ وَلِنَعْمَ الْأَمِيرُ أَمِيرُهَا وَلِنَعْمَ الْجَيْشُ ذَلِكَ الْجَيْشُ))

رواه الإمام أحمد

“ İstanbul mutlaka fethedilecektir.
Onu fetheden komutan ne güzel komutan,
O ordu ne güzel ordudur. ”

- Rivayet: Abdullah b. Bişr (r.a).
- Ravi: İmam Ahmed.

Türklerin İslamla Tanışmaları

Anayurtları (Türkistan) Orta Asya olan Türkler, büyük bir kısmı “Göktanrı” inancını Allah'ın birliğine ve varlığına inanan eski bir dindir benimsiyordu. Göktanrı inancı dışında Türkler arasında Maniheizm, Budizm, Musevilik ve Hristiyanlık gibi çeşitli dinler de yaygındı.

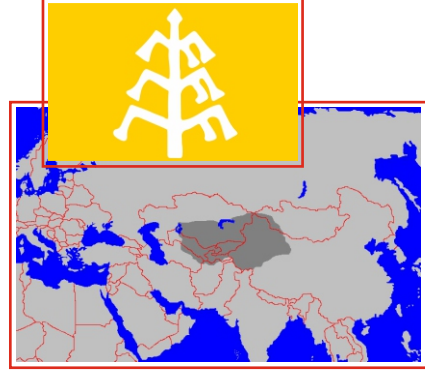
Türkler ve Müslümanlar arasındaki ilk karşılaşmalar Hz. Ömer döneminde Sasani Devleti'nin yıkılması ile başlamıştır. Mücadeleler Hz. Ömer döneminde başlamış olup, Hz. Osman döneminde de Müslüman Araplar Horosan ve İran'ı fethederek Ceyhun ırmağına ilerlemişlerdir. Çin'in ilerleyişini önlemek adına yapılan Talas Savaşı'nı Türk Arap ittifakı kazanmıştır. Bu durumun ardından Türkler ve Müslümanlar arasında İslamiyet yayılışı giderek hız kazanmıştır.

Türk - İslam Devletleri

Karahanlılar Devleti

- Tarih: 840 - 1212.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 372yıl.
- İlk hükümdarı: Bilge Kül Kadir Han.
- Başkenti: Balasagun, Kaşgar, Semerkant.

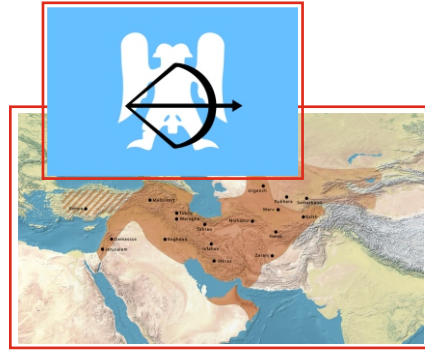
Gazneliler Devleti

- Tarih: 962-1183.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 221yıl.
- İlk hükümdarı: Alp Tigin.
- Başkenti: Gazne, Lahor.

Büyük Selçuklu İmparatorluğu

- Tarih: 1040-1157.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 117yıl.
- İlk hükümdarı: Tuğrul Bey.
- Başkenti: Nişabur, Rey, İsfahan, Merv .

Harzemşahlar Devleti

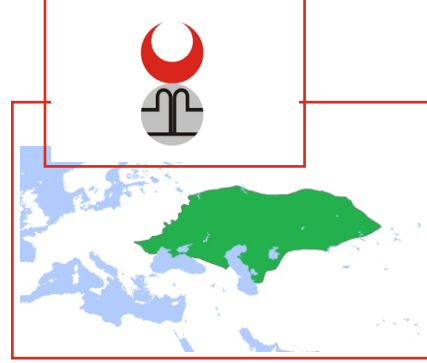
- Tarih: 1097-1231.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 134yıl.
- İlk hükümdarı: Kutbeddin Muhammed.
- Başkenti: Köhne Ürgenç, Semerkant, Gazne, Tebriz.

Türk - İslam Devletleri

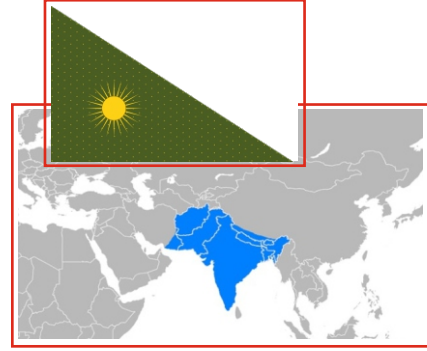
Altın Orda Devleti

- Tarih: 1236-1502.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 266yıl.
- İlk hükümdarı: Batu Han.
- Başkenti: Saray Berke.

Babür İmparatorluğu

- Tarih: 1526-1858.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 332yıl.
- İlk hükümdarı: Babür Şah.
- Başkenti: Agra, Fetihpur Sikri, Lahor, Delhi.

Kırım Hanları Devleti

- Tarih: 1441 - 1783.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 342yıl.
- İlk hükümdarı: Hacı Giray.
- Başkenti: Bahçesaray.

Osmanlı İmparatorluğu

- Tarih: 1299-1922.
- Toplam Hüküm sürdüğü yıl: 623yıl.
- İlk hükümdarı: Osman Gazi.
- Başkenti: Söğüt, İznik, Bursa, Edirne, İstanbul.

Müslüman Türk Büyükleri

Sultan Alp Arslan

Malazgirt Savaşı'yla Anadolu'nun kapılarını Türklere açan Sultan Alp Arslan uğradığı bir suikast sonucu öldürülmüştür.

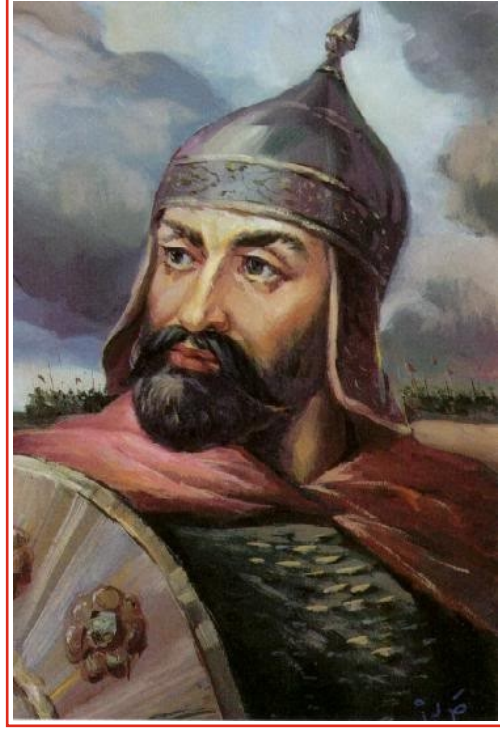
Alp Arslan, 1029 - 1072 yılları arasında yaşamış, Büyük Selçuklu Devleti'nin ikinci sultanı olan önemli bir Türk hükümdarıdır.

Gerçek adı Muhammed olup, daha çok unvanı olan Alparslan adıyla tanınmaktadır. 1071'de Malazgirt Meydan Savaşıyla Anadolu'nun kapısını Türklere açmıştır.

Büyük Selçuklu İmparatorluğun kurucularından Çağrı Bey'in oğludur. Daha babasının sağlığında onunla bazı seferlere katıldı. Babasının ölümünden sonra Horasan'ın yönetimi Alparslan'ın eline geçti. 1064 Amcası Tuğrul Bey'in ölümünden sonra da

Büyük Selçuklu Sultanı oldu. Türk tarihinin büyük vezirlerinden Nizamülmülk'ü kendine vezir yaptı. Akrabalarının ayaklanmalarını bastırdıktan sonra, sınırlarını güvenlik altına aldı ve Bizans'a yöneldi. Kumandanlarını Anadolu'nun fethiyle görevlendirdi. Kendisi de Mısır'ın fethine bir başlangıç olmak üzere, Azerbaycan'dan Doğu Anadolu'ya girdi.

1071'de Malazgirt'i aldı ve Halep önlerine geldi. Alparslan buradayken Bizans İmparatoru Romanos Diogenes de, Selçuklu akınlarını durdurmak için, Doğu Anadolu'ya doğru hareket etmişti. Alparslan ile imparatorun orduları Malazgirt ovasında karşılaştılar. Bu savaşı Alparslan kazandı ve Anadolu'nun kapıları kesin olarak Oğuzlara açıldı. Alparslan ertesi yıl Karahanlılar üzerine yürüdü. Yolda fethettiği bir kalenin komutanı tarafından 1072 yılında 42 yaşında öldürüldü. Yerine oğlu Melikşah geçti.

🔴 Nureddin Mahmud Zengi

Ortadoğu'nun siyasi tarihinde önemli bir etkisi olan Nureddin Mahmud Zengi, Haçlılar'a karşı başarılı savaşlar vermiştir.

Nureddin Mahmud Zengi, 1118 yılında Musul'da doğdu. Musul atabeyi İmadeddin Zengi'nin oğludur (*Zengiler Oğuzların Avşar boyundan geldiği bilinmektedir*). Babası 1146'da Caber Kalesi'nin kuşatılması sırasında ölünce Halep'e gitti. Kardeşi Seyfeddin Gazi de Musul'a yerleşti ve atabeylik toprakları ikisi arasında paylaştırıldı.

Nureddin Mahmud Zengi, hayatını Allah yolunda haçlılara karşı (1147 - 1176) cihad ve mücadele etmekle geçti.

Nureddin Mahmud Zengi, adaletli bir hükümdardı. Bu nedenle kendisine halk tarafından el-Emir'ul-Adil (Adil Hükümdar) lakabı verilmiştir. Çocukluğunda iyi bir eğitim alan Nureddin devlet yönetiminde diplomatik bir üslup kullanmıştır. Uygulamış olduğu usta siyaset sayesinde Müslümanların birliğini sağlamış ve sonradan komutanlarından Selahaddin Eyyubi tarafından gerçekleştirilecek olan Kudüs'ün fethinin zeminini hazırlamıştır. İleri görüşlü bir lider olan Nureddin adımlarını daima geleceği düşü- nerek atardı. **3 hayali vardı. İlki Müslümanları birleştirerek İslam birliğini kurmaktı** ki bunu hayattayken gerçekleştirmişti. **İkincisi Kudüs'ü fethetmekti.** Bu hayali kendisinden hemen sonra Selahaddin Eyyubi gerçekleştirmişti. **Son hayali ise Konstantiniye'nin fethiydi.** Bu hayali de Fatih Sultan Mehmed'e nasip olmuştur.

Nureddin Mahmud Zengi, bilime, eğitime ve sağlığa çok önem vermiştir. Şam, Halep, Hama, Humus ve Baalbek şehirlerinde medreseler kurmuştur. Ayrıca ilk Darul Hadis'i kendisi kurdu muştur. Kurdu rduğu rasathanede güneş saati yaptırmıştır. Şam'da yaptırdığı büyük hastane, dönemin en meşhur doktorlarının hizmet verdiği bir sağlık kurumuydu.

Nureddin Mahmud Zengi, 15 Mayıs 1176 tarihinde Şam'da boğaz iltihabından vefat etti. Şam'daki Nuriye Medresesi'ne defnedildi.

● Fatih Sultan Mehmet

Çağ kapatıp çağ açan, Peygamber efendimizin hadisine mazhar olan; "Biz toprakları değil, gönülleri fethetmeye gidiyoruz" diyen komutan

Fatih Sultan Mehmet, 30 Mart 1432 tarihinde Edirne'de doğdu. Babası Sultan II. Murat, annesi ise Hatice Hüma Hatun'du. 11 yaşında Manisa'da Saruhan sancakbeyi oldu. Dönemin önemli bilginleri tarafından dersler aldı. Hocaları arasında Molla Gürani, Temcidoğlu, Çelebizade Mehmet, Molla Hüsrev gibi isimler vardı.

1443 yılında ağabeyi Alaaddin Ali Çelebi'nin vefat etmesi üzerine tahtın tek varisi oldu. Babası İkinci Murat'ın tahttan feragat etmesiyle birlikte (1444 yılında) henüz 12 yaşındayken tahta çıktı. Bu durum devlet adamları arasında bazı rahatsızlıklara sebep

oldu. Tahta oturalı çok kısa bir süre olmuşken Haçlı Seferi ile karşı karşıya kaldı. Birtakım devlet adamlarının isteği üzerine II. Murat tekrardan tahta geçti. Fatih Sultan Mehmet ise Manisa'ya gitti.

Babası II. Murat'ın 1451 yılında vefat etmesi üzerine 19 yaşında ikinci kez tahta çıktı. Fatih Sultan Mehmet, tahta oturur oturmaz İstanbul'un fethine yoğunlaştı. 1453 yılına dek yaptığı hazırlıkların ardından 6 Nisan'da kuşatmayı başlattı. 53 gün süren kuşatmanın ardından 29 Mayıs günü, 1453 İstanbul fethedildi.

Fatih Sultan Mehmet, bilime ve sanata çok önem verirdi. Örneğin, dönemin önemli bilim insanlarından Ali Kuşçu'yu İstanbul'a çağırdı. İtalyan ressam Gentile Bellini'yi de İstanbul'a çağırdı ve portresini yaptırdı. Fatih Sultan Mehmet, 3 Mayıs 1481'de vefat etti.

Fatih Sultan Mehmet döneminde fethedilen yerler:

- 1459'da Belgrad'ın dışında bütün Sırbistan Osmanlı egemenliğine girdi.
- 1460'da Venediklilerin elindeki bazı kaleler dışında Mora ve Atina şehri ele geçirildi.

Fatih Sultan Mehmet

- 1461'de Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verildi.
- 1462'de Eflak Osmanlı hakimiyeti altına girdi.
- 1463'de Bosna fethedildi. Osmanlı'nın gösterdiği hoşgöründen etkilenen Boşnaklar Müslümanlığı benimsemişlerdir.
- 1465'de Hersek Osmanlı hakimiyeti altına alındı.
- 1476'da Boğdan Osmanlı hakimiyetine alındı.
- 1478'de Arvanutluk ele geçirildi.
- 1480'de İtalya'ya yapılan sefer neticesinde Otranto fethedildi.

Fatih Sultan Mehmet döneminde **denizlerde fethedilen yerler** Eğriboz, İmroz, Limni, Midilli, Bozcaada, Taşoz, Semadirek, Gökçeaada, Zenta, Ayamavra ve Kefalonya adaları alındı.

Fatih Sultan Mehmet'in özellikleri, Fatih Sultan Mehmet, "Avni" mahlasıyla şiirler yazmıştır. Tarihçiler Fatih'in Arapça, Farsça, Yunanca, Latince, Slavca ve İbranice dillerini bildiğini belirtmektedir. Onun döneminde "Kanunname-i Al-i Osman" yayımlanmıştır. Ayrıca, onun döneminde Topkapı Sarayı ve Çinili Köşk yapılmıştır.

🔴 Sultan II. Abdulhamid Han

*İslam'ın son halifesi, Kudüsün Hamisi,
Siyaset aleminin dahası, Osmanlı sultanlarının incisi*

Sultan II. Abdulhamid 21 Eylül 1842'de İstanbul'da dünyaya geldi. Babası Sultan Abdülmecit Han, annesi Tirimüjgan Sultan'dır. Henüz 10 yaşındayken annesi Tirimüjgan Sultan vefat etti, bakımını Abdülmecid'in diğer çocuksuz eşi Pirstû Kadın Efendi üstlendi. Pirstû Kadın Efendi, Abdülhamid'i kendi çocuğu gibi büyüttü. Babasının vefatından sonra yerine geçen amcası Abdülaziz diğer şehzadelerle birlikte Abdülhamid'in eğitimiyle de yakından ilgilendi.

31 Ağustos 1876'da padişah ilan edildi. Devletin başına geçtiği dönemde Osmanlı büyük bir çöküşün içindeydi. Vatanın dört bir yanında çıkan isyanlar, savaşlar, mali krizler, ülkeyi iyice zayıflatmıştı. Başa gelen Abdulhamit Han yönetimi eline alarak dağılmak üzere olan devleti **33 sene boyunca ayakta tutmayı başardı.** Ülkenin her bir köşesinde imar çalışmaları başlattı. Osmanlı topraklarının birçok yerine demiryolu ağıyla birbirine bağladı. Devlet borcunun büyük bir kısmını ödedi.

Dine olan bağlılığı, güzel ahlakı, edep ve hayası, akıl ve adaletiyle bilinen Abdülhamit Han, milleti için gece gündüz çalışmış onun tahtan indirilmesinin üzerinden 10 yıl geçmeden devletin dörtten üçü elden çıkmış. Ortadoğu kan gölüne çevrilmiş Arap alemi siyonizmin kölesi haline gelmiştir.

Padişah 10 Şubat 1918'de hayatını kaybetti. Cenazesi büyükbabası Sultan II. Mahmut'un türbesine defnedildi. Kızı Ayşe Sultan'a göre, babası II. Abdülhamid'in 13 eşi olmuştur. Kabul gören diğer kaynaklara göre ise, bu sayı 16'dır. **Sultan II. Abdulhamit Osmanlı Devleti'nin 34. Padişahı ve 113. İslam Halifesidir.**

Tamamlayalım,Yazalım

Aşağıdaki Başkentlere göre devlet adlarını yazalım.

Bahçesaray	Kırım Hanları Devleti
Delhi	
Semerkant	
İstanbul	

Yazalım

Kim, hangi tarihte doğdu, hangi tarihte vefat etti?

Doğum	Kim?	Vefat
1842	Sultan II. Abdulhamid Han	1918
1432		
	Nureddin Mahmud Zengi	
		1072

İşaretleyelim

Aşağıdaki Devletler kaç yıl hüküm sürdü?

Osmanlı İmparatorluğu
☒ 623yıl ☐ 633yıl ☐ 629yıl
Altın Orda Devleti
☐ 269yıl ☐ 255yıl ☐ 266yıl
Babür İmparatorluğu
☐ 323yıl ☐ 332yıl ☐ 432yıl
Kırım Hanları Devleti
☐ 442yıl ☐ 342yıl ☐ 542yıl

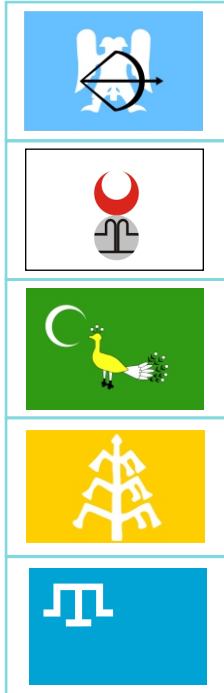
Bulalım

Aşağıdaki harf tablosundan Türk - İslam Büyüklerinin adlarını bulalım.

A	B	D	U	L	H	A	M	İ	D	N
O	S	M	A	N	G	A	Z	İ	B	U
B	İ	L	G	E	K	Ü	L		A	R
H	A	C	I	G	İ	R	A	Y	T	E
	A	L	P	T	İ	G	İ	N	U	D
T	U	Ğ	R	U	L	B	E	Y	H	D
M	Y	A	A	B	L	A	Ş	L	A	İ
A	L	P	A	R	S	L	A	N	N	N

Eşleştirelim

Aşağıdaki Bayrakları doğru Devletleriyle eşleştirelim.

Karahanlılar Devleti

Altın Orda Devleti

Kırım Hanları Devleti

Büyük Selçuklu
İmparatorluğu

Gazneliler Devleti

Hikemiyât★

Nasîhat veren yeğdir
Dinlemesi gerektir
Nasihati tutanlar
Söyleyenden yeğrektir

Ba'zılar mağrûr olur
Hayr söyleyen şer bilir
Nasihatten almayan
Musîbetten pay alır

Bilmece, bulmaca

Allah yapar yapısını, Bıçak açar kapısını.

karuz

Sesi var canı yok, Konuşur ağzı yok.

Radyo

Sıcak evin direği, Tıp tıp eder yüreği.

Baba

Üstten kesilir, alttan içilir.

koyun

Yirmi yirmi kırk, arasında ceviz tık.

Baklava

*Bir dedem var uzun mu uzun Yılda verir otuz salkım üzüm
Akını yesem haram Karasını yesem sevap*

Ramazan ayı \ Oruç

ALLAH c.c	الله	baba	اب	çirkin	قبيح
abla	الاجت الكبيرة	babaaune	جدة/ ام الاب	çocuk	طفل
ağabey	الاخ الكبير	bacak	ساق	çok	كثير
ağız	فم	bal	عسل	çorap	جورب
ağustos	شهر اب	balık	سمك	çorba	شوربة/ حساء
ahiret	يوم الآخرة	balon	بالون	dağ	جبل
aile	عائلة	bardak	قدح	damat	عريس
akıl	عقل	baş	رأس	dayı	خال
akraba	اقرباء	batı	غرب	defter	دفتر
akşam	مساء	bayrak	علم	deniz	بحر
akşam namazı	صلاة المغرب	beyaz	ابيض	dil	لسان
Alfabe	الف باء	bilek	رسغ	dirsek	كوع/ مرفق
alın	الجبهة	bilgisayar	حاسوب	diş	سن
altmış	ستون	bin	ألف	diz	ركبة
amca	العم	bu	هذا	doğu	شرق
anahtar	مفتاح	bugün	هذا اليوم	doksan	تسعون
anne	الام	bulut	غيم	doktor	دكتور + طبيب
anneanne	جدة/ ام الام	burun	انف	dolap	دولاب
araba	سيارة	cam	زجاج	dolma	اكله مشهورة
aralık	كانون الاول	cami	جامع	domates	طماطم
arkadaş	صديق	ceviz	جوز	dondurma	مثلجات
armut	كمثرى	ceylan	غزال	dua	دعاء
askı	علاقة ملابس	civciv	فرخ	duvar	حائط
aslan	اسد	cuma	الجمعة	dün	بارحة
aş	طعام	cüzdan	محفظه النقود	ekim	تشرين الاول
at	حصان	çarşamba	الأربعاء	ekmek	خبز
ay	شهر	çarşı	سوق	el	يد
ayak	قدم	çay	شاي	elbise	ثوب/ لباس
ayak bileği	كاحل	çene	ذقن/ الفك الأسفل	eldivan	قفاز
ayakkabı	حذاء	çiçek	زهرة	elli	خمسون
ayı	دب	çikolata	شوكولاته	elma	تفاح
az	قليل	çilek	فراولة	en	عرض

Erik	احص	Hala	العمة	jaguar	النمر الامريكي
erkek	رجل	helal	حلال	jandarma	قوات الدرك
eşek	حمار	halı	سجاد	jet	طائرة حربية
eylül	أيلول	haram	حرام	jeton	عملة رمزية
fare	فأر	harf	حرف	jimnastik	رياضة جمباز
farz	فرض	harita	خريطة	kabe-i şerif	الكعبة المشرفة
findık	بندق	hastane	مستشفى	kaç?	كم؟
fil	فيل	hayvan	حيوان	Kaza ve Kader	القضاء والقدر
fincan	فنجان	havuç	جزر	kadın	إمراة
futbol	كرة قدم	haziran	حزيران	kahverengi	بني
gazete	جريدة/ صحيفة	hece	مقطع صوتي	kalem	قلم
gece	ليل	hemşire	ممرضة	kalkan	درع
gelin	عروس	horoz	ديك	kapı	باب
gemi	سفينة/ باخرة	hoş geldin	اهلا وسهلا	kaplan	نمر
gezegen	كوكب	hoşça kal	مع السلامة	kar	ثلج
göğüs	صدر	ırmak	نهر	karın	بطن
gökyüzü	سما	ıslak	مبلل	karpuz	بطيخ احمر/ رقي
göl	بحيرة	ıslık	صفير	karşılaşmak	التقاء
gönül	فؤاد	ıspanak	سبانخ	kasım	تشرين الثاني
göz	عين	iğne	ابرة	kaş	حاجب
gözlük	نظارة	ikinci namazı	صلاة العصر	kaza	حادث
gri	رمادي	ilk bahar	ربيع	keci	هر/ قط
gurur	فخر	imam hatip	الامام والخطيب	kelime-i şehadet	كلمة التوحيد
gün	يوم	inci	لؤلؤة	kırk	اربعون
günaydın	صباح الخير	inek	بقرة	kırmızı	احمر
güneş	شمس	insan	الانسان	kış	شتاء
güney	جنوب	ip	حبل	kim?	من؟
güneybatı	الجنوب الغربي	islam	الاسلام	Kitap	كتاب
güneydoğu	الجنوب الشرقي	iş	عمل	kivi	فاكهة الكوي
güzel	جميل	iyi	جيد	kol	ذراع
hac	الحج	iyi akşamlar	مساء الخير	köpek	كلب
hafta	اسبوع	iyi geceler	ليلة سعيدة	kötü	سيء

kulak	أذن	ocak	كانون الثاني	radio	مذياع/ راديو
kuzey	شمال	oğul	ابن	raf	رف
kuzeybatı	الشمال الغربي	okul	مدرسة	reçel	مربى
kuzeydoğu	الشمال الشرقي	omuz	كتف	rekat	ركعة
lamba	مصباح	on	عشرة	renk	لون
leylek	طائر اللقلق	orman	غابة	resim	رسم/ صورة
limon	ليمون	oruç	صوم	resmi	رسمي
lokanta	مطعم	otel	فندق	saat	ساعة
lokum	راحة الحلقوم	otobüs	حافلة	sabah	صباح
makas	مقص	oyuncak	لعبة	sabah namazı	صلاة الفجر
mantar	فطر	ödev	واجب مدرسي	saç	شعر الرأس
market	محل/ ماركت	öğle	وقت الظهر	salı	الثلاثاء
mart	شهر اذار	öğle namazı	صلاة الظهر	salıncak	أرجوحة
mavi	أزرق	öğrenci	تلميذ/ طالب	samanyolu	درب التبانة
mayıs	أيار	öğretmen	معلم/ مدرس	sarı	اصفر
maymun	قرد	öğüt	نصيحة	sayı	عدد
melek	ملائكة	ördek	بط	seksen	ثمانون
merdivan	درج/ سلم	örnek	مثال	ses	صوت
merhaba	مرحبا	örtü	غطاء	sınıf	صف
mevsim	موسم	örümcek	عنكبوت	sıra	مقعد دراسي
moda	موضة/ طراز	pantolon	بنطلون	sırt	الظهر
mor	بنفسجي	para	نقود/ عملة	silgi	ممحاة
muz	موز	parmak	الاصبع	simit	سميد
nal	حدوة الحصان	pazar	الأحد	siyah	اسود
namaz	صلاة	pazartesi	الاثنين	son bahar	خريف
nasılsın?	كيف حالك؟	pembe	وردي	su	ماء
nar	رمان	pencere	شباك	şeftali	خوخ/ دراق
ne?	ما؟/ ماذا؟	perşembe	الخميس	şehir	مدينة
nisan	نيسان	peynir	جبين	şeker	سكر
nota	النوتة الموسيقية	polis	شرطة	şemsiye	شمسية/ مظلة
numara	رقم	portakal	برتقال	şişe	زجاجة/ قارورة
o	ذاك	robot	انسان الي	şoför	سائق

şu	هذا	yastık	وسادة		
şubat	شباط	yatak	فراش		
tahta	سبورة	yatsı namazı	صلاة العشاء		
tanışmak	تعارف	yaz	صيف		
tarz	نمط	yeryüzü	أرض		
tavşan	أرنب	yeşil	أخضر		
tavuk	دجاج	yetmiş	سبعون		
televizyon	تلفزيون	yıldız	نجم		
temmuz	تموز	yirmi	عشرون		
teneffüs	إستراحة	yoğurt	لبن/ زبادي		
tesettür	حجاب/ ستر	yön	اتجاه		
teyze	خالة	yumurta	بيض		
tırnak	ظفر	yüz	وجه/ مائة		
top	كرة	zarf	ظرف		
turuncu	برتقالي	zekat	زكاة		
uçak	طائرة	zengin	غني		
ufuk	افق	zeytin	زيتون		
usta	ماهر/ بارع	zil	جرس		
uyku	نوم	zürafa	زرافة		
uzay	فضاء	ben	انا		
ülke	دولة	sen	انت		
ümme	الامة	O	هو		
üniforma	زي رسمي	biz	نحن		
üniverisite	جامعة	siz	انتم		
ütü	مكواة	onlar	اوّلئك		
üzüm	عنب	şunlar	هؤلاء		
valiz	حقيبة السفر	Kelebek	فراشة		
vazo	مزهريّة	Perygamber	نبي		
Veteriner	بيطري	elçi	رسول		
vücut	جسد	otuz	ثلاثون		
yağmur	مطر	cumartesi	السبت		
yarın	غد				

Kitaplar

- ATEŞ, Şeref, Türkçe Öğreniyorum (1,2,3,4), Ders Kitabı, Yunus Emre Enistütüsü, başak matbacılık, 5. Baskı, Ankara, 2016.
- ATEŞ, Şeref, Yedi İklim Türkçe (A1,A2), Ders Kitabı, Yunus Emre Enistütüsü, semih ofset matbacılık, 11. Baskı, Ankara, 2021.
- HENGİRMEN, Mehmet, Türkçe Temel dilbilgisi, Başkent repro basım evi, Ankara 2006.
- TERZİBAŞI, ATA, Kerkük Şairleri (2.,3.,4.Cilt), Ötüken Neşriyat,1. Baskı, İstanbul, 2013.
- BAYRAK, F. Zehra, Resimli sözlüğüm (öğrenmek istiyorum), çilek kitaplar, Ankara, 2016.
- ÖZKAN, Zeynep Ulviye, Dinimi öğreniyorum (yaz kur'an kursları), DiB yayınları, Başak matbaası, 2.Baskı, Ankara, 2016.
- YILDIRIM, Alper, Yeni atasözleri ve deyimler sözlüğü, yaylacık matbaası, 1.Baskı, İstanbul, 2010.
- KUŞOĞLU, Sevinç, Osmanlı Sultanları, Timaş Yayınları, 1. Baskı, İstanbul, 2008.
- SARIKEHYA, İsmet Rafik, Tercüman Gazetesi,2. Yıl, Sayı 43, Kerkük, Temmuz, 2006.

İnternet Siteleri

- Türk Dil Kurumu. <https://www.tdk.gov.tr>.
- Türk Tarih Kurumu. <https://www.ttk.gov.tr>.
- Türk dilbilgisi. <https://www.turkdilbilgisi.com>.
- Türk dili. Doç. Dr. Ahmet KAYASANDIK, <https://www.turkdili.gen.tr>.
- Türk Edebiyatı. <https://www.turkedebiyati.org>.
- Türkiye Diyanet Vakfı. <https://www.tdv.org>.
- İslam Ansiklopedisi. <https://islamansiklopedisi.org.tr>.
- Güvenli çocuk. <https://www.guvenlicocuk.org.tr/bilmece>.
- Taş Köprü. <https://taskopru.bel.tr/v1/ata-sozlerimiz>.
- Osmanlı Tarihi . <http://osmanli.site>.

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مُقَدِّمَةٌ قِسْمِ الْمَنَاهِجِ وَالتَّطْوِيرِ

الحمد لله الذي أرسل رسوله بالهدى ودين الحق؛ ليظهره على الدين كله، وكفى بالله شهيداً، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له؛ إقراراً به وتوحيداً، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله صلى الله عليه وسلم تسليماً مزيداً...

أما بعد:

فإنه يسرُّ قسم المناهج في دائرة التعليم الديني والدراسات الإسلامية في ديوان الوقف السني في جمهورية العراق أن يقدم هذا الكتاب إلى طلبتنا الأعزاء في الصف الرابع من الدراسة الثانوية بعد عرضه على الخبراء المختصين في هذا العلم الذين أوصوا بصلاحيته تدريسه لاشتماله على المفردات المنهجية المتوخاة للنهوض بالمستوى العلمي في المدارس الإسلامية، وبناءً عليه تمت المراجعة العلمية واللغوية للكتاب من قبل قسم المناهج والتطوير، ليسهم هذا الكتاب بإعداد جيل واعٍ متسلح بما يقوي فيه روح الانتماء إلى تاريخه المجيد، ويبعث فيه الهمة إلى بناء مستقبل أفضل.

فنسأل المولى عز وجل أن يكلاًهم بعنايته، ويأخذ بأيدينا جميعاً إلى ما يحبه ويرضاه إنه سميع مجيب.

وَأَخِرُ دَعْوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قِسْمِ الْمَنَاهِجِ وَالتَّطْوِيرِ

امسح الباروكود للحصول
على الكتاب إلكترونياً

الطبعة الأولى

بغداد

٢٠٢٣ - ١٤٤٥

جمهورية العراق

ديوان الوقف السني

دائرة التعليم الديني والدراسات الإسلامية

قسم المناهج والتطوير

منهاج اللغة التركمانية لِلثانويات الإسلامية

الصف الرابع الإسلامي كتاب الطالب ٢

إعداد وتنقيح لجنة اللغة التركمانية

رئيساً	أ.م.د. محمد علي شريف	١
عضواً	إحسان قاسم محمد غازي	٢
عضواً	م.م. أنس يوسف سليمان	٣

الإشراف على طباعة الكتاب

مشرفاً علمياً	أ.م.د. أحمد عجيل ياور	١
مشرفاً لغوياً	أ.م.د. حمدي لطيف خير الله	٢
مشرفاً فنياً	د. علي سعيد حمادي	٣

التصميم والتنضيد: جان خليل جاسم

٢٠٢٣ - ١٤٤٥

جمهورية العراق

ديوان الوقف السني

**دائرة التعليم الديني والدراسات الإسلامية
قسم المناهج والتطوير**

منهاج اللغة التركمانية لِلثانويات الإسلامية

الصف الرابع الإسلامي

كتاب الطالب ٢